

ELU PROJEKT “MÕTLEME KOOS HARIDUSE EESMÄRKIDEST” PORTFOOLIO

PROJEKTI ARUANNE

Teema tutvustus ja projekti käik

Eesti kasvatus- ja haridusteaduse mõtteloos on eri ajastutel leida vägagi erinevaid väärtusi ning neil põhinevat eesmärgiseadet haridusele. Viimaste aegade muutused on raputanud seniseid väärtusi ning paradigmasid, muutes selle kaudu ka subjektiivset taju haridusväärtustest ning hariduseesmärkidest. Projekti eesmärgiks on pakkuda võimalust mõtestada üliõpilaste ja õppejõudude subjektiivselt tajutud hariduseesmärgid isikliku elu eesmärkide kontekstis. Projektis teevad üliõpilased intervjuude abil sissevaate, kuidas kirjeldavad TLÜ teadlased, õppejõud ja ka üliõpilased omaenese hariduseesmärke täna; millistena tajutakse muutuste mõju ja milliseid uusi motiive on kogetud muutused nende haridusega seotud eesmärgiteadvusse lisanud.

Viimaste aastakümnete Eesti haridusvisiooni moesõnadeks on individualiseerimine, paindlikkus, nüüdisaegne õpikäsitlus, õpilasekesksus, ühtsuskool/kool kui tervik. Tegeldakse haridussüsteemi ning koolivõrgu uuendamisega. Ametlike haridusega seotud dokumentide (haridusinnovatsiooni, haridusstrateegiate sh elukestva õppe idee) keskmes nähakse õppijat - tema oskusi, omadusi, väärtusi, ideid. On teada dokumenteeritud haridusvisioonid, strateegiad jne, milles väljenduvad ametlikud hariduse ja haridussüsteemi eesmärgid ühiskonna ning kogukonna tasandil, samas on meil vähem uuritud selle kõige keskel olija, elukestva õppija enese individuaalseid elu-eesmärke. Kas ja kuidas leidub sarnasusi ja erinevusi ametliku eesmärgiseade ja individuaalsete haridusega seonduvate eesmärkide vahel? Millised ametlikud seisukohavõtted on mõjutanud nii õppejõudude kui üliõpilaste lähenemisi hariduse eesmärkidele ja millisel viisil? Kuidas on muutunud inimeste eneste soovid ja visioonid – mil määral on see toimunud tajutud muutuste, argitegelikkuse, ja kuidas ametliku retoorika pinnal? Kuidas mõistavad uurimuses osalevad tudengid omaenese hariduseesmärke ja kuidas nad tõlgendavad siin väliseid mõjutajaid?

Projekt kombineerib ajaloolise uuringu põhimõtteid ja kriitilist analüüsi, ja pakub võimaluse uurimisprotsessis õppida tundma viimase poolsajandi eesti kasvatus- ja haridusmõtte eesmäärke ja ning tajuda siin toimunud muutusi uue iseseisvusaja jooksul.

Võtmesõnad praeguses projektis on kasvatus- ja haridusfilosoofiline mõttelugu, kriitiline diskursuse analüüs, eesti kasvatus- ja haridusvaldkonna teadlaste eesmärgipüstitus, jätkusuutlikkus ja pidevus Eesti haridusmõttes või siis võimalik kultuurikatkestus.

Tegemist on uurimusliku iseloomuga projektiga, mille käigus omandavad üliõpilased kirjandusülevaate koostamise, diskursuse analüüsi ja empiirilise uuringu läbiviimise kogemused. Kuivõrd haridus on meie üldine hüve ning küsitleda kavatsetakse erinevate valdkondade õppejõude, võiks see teema huvitada ka erinevate valdkondade üliõpilasi – sest igal erialal nähakse haridusvaldkonda ning sellega seonduvaid eesmäärke oma eriala kontekstis.

Muutunud on näiteks suhtumine loodus- ja täppisteadustesse, samuti on muutunud humanitaaria-sotsiaalia positsioonid ühiskonnas. Mida on see kaasa toonud eesmärgiteadvuses? Kuidas mõjustavad muutused subjektiivset eesmärgitaju akadeemiliste inimeste seas? Seega on projektiga liituma oodatud sotsiaalia sh kasvatus- ja haridusteaduste, psühholoogia, aga ka humanitaaria erialade üliõpilased, kellel on huvi Eesti hariduskäsitluse vastu ning soov tõenduspõhiselt reflekteerida isiklikke hariduse ja õppimisega seotud eesmäärke.

Projekti gruppi kuuluvad kaks juhendajat ja seitse grupiliiget. Projekti jooksul toimusid erinevad tegevused grupis ühiselt ning teatud tegevusteks jagati grupp kolmeks. Teemasse sissejuhatuses oli 3 gruppi, kes said teoreetilised materjalid, millega tutvusime ning tegime kokkuvõttes. Intervjuude analüüsimisel olime samuti jagatud kolmeks grupiks, et lugeda teineteise intervjuusid.

Projekti tulemusel liikmed analüüsivad saadud intervjuude tulemusi ning annavad ülevaate õppejõudude ja üliõpilaste hariduse eesmärkidest. Tulemuste põhjal koostatakse uurimistö ja kajastatakse selle tulemusi ka artiklina Õpetajate Lehes. Lisaks tehakse ka projektiliikmete mõtetest blogipostitus Tallinna Ülikooli kodulehele, uurimistöo raporti valmimisel lisatakse see sinna.

Teha nähtavaks ja luua võimalused ka kõrghariduse eesmärkide üle diskussiooniks kaasates mitmed osapooled. Just eelpool öeldu taustal on oluline mõtestada kõrghariduse eesmäärke ning tulevikku.

Kasvatusteadlane Airi Liimets (2016) on seisukohal, et ühe distsipliini (valdkonna) puhul sõltub paljugi sellest, kuidas minevikku mõistetakse (Time is cultural space), sest ajalise reaalsuse tunnetamine viib edasi tulevikku (Presents in space).

Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik

Kaasaegselt õppijalt oodatakse mitte ainult oluliste teadmiste ja oskuste omandamist, vaid ka mõistmist, miks omandatav teadmine või oskus on oluline ning miks ka üksikisiku eesmärgid on ühiskonnale olulised (Damon, 2009; Priestley, Biesta, & Robinson, 2015). Humanistlikud nõustamise ning heaolu teooriad rõhutavad tajutud elumõtte tähenduse olulisust (perceived meaning in life), sest oma elule tähenduse leidmine on aktiivse tegutsemise põhilisemaid motivaatoreid (Steger, Frazier, Oishi, & Kaler, 2006; Yuen, Lee, Kam, & Lau, 2017).

2014. aastal Eestis kõrgkooli kontekstis läbiviidud õppejõu ja üliõpilase (valim koosnes Realia et naturalia ja Socialia üliõpilastest) vastastikuste rolliootuste uuring tõi välja, et üliõpilaste ja õppejõud koostöö seisukohalt aitab vastastikuste ootuste ja/või eesmärkide tundmine, tajumine ning teadmine parandada osapoolte koostoimimist (Vadi, Reino, & Aidla, 2014).

Uurimusliku fookusega projektis otsitakse vastuseid küsimustele, 1) millised eesmärgid on üldjoontes olnud aluseks viimaste aastakümnete Eesti kasvatus- ja haridusteoreetilistes diskussioonides; 2) milliseid eesmärgipüstitusi on eesti kasvatus- ja haridusvaldkonna akadeemilise kogukonna liikmed pidanud oluliseks ja jätkusuutlikuks; 3) millised paradigmad, mõttevoolud ja eesmärgipüstitused on avaldanud mõju Eesti haridusmõtte kujunemisel.

Planeeritav projekt seadis eesmärgiks isikliku vaate lisamise haridusuuringu läbiviimisel, selleks et saada sügavamaid teadmisi haridusega (sh kõrgharidus) seotud osapoolte (teadlased, õppejõud ja ka üliõpilased) isiklikest eesmärkidest ning väärtustest. Sellist lähenemist toetab projekti planeeritav töövorm, mis on väiksemates meeskondades toimuv koostöine uurimine.

Projekt juhindub Eesti hea teadustava raamdokumendist (2017) ja Eesti teadlaste eetikakoodeksist (2002). Järgides ise teadlastena uurimiseetika põhimõtteid juhendame teadus eetika tavadest lähtuvalt analüüsima oma käitumist empiiriliste andmete kogumisel ja analüüsimisel. Oleme valmis kaasama juhendamisel eetikavaldkonna spetsialiste.

Iseenesest mõistetavalt inimeste vahetul uurimisel ja neilt isikuandmeid kogudes allkirjastame teavitatud nõusoleku ning jälgime, et nõusolek on teadlik, vabatahtlik ning andmestik anonüümne.

Riskidena võib käsitada mainekahju uuringus osalejatele, Eesti kontekstis võivad seisukoha olla äratuntavad. Samuti võib ühe ohukohana olla oskamatu toimimine andmete kogumisel ja analüüsimisel, seda on võimalik vältida näiteks eetikavaldkonna spetsialiste uuringuprotsessi kaasates.

Uurimisprojekti liikmed koostasid intervjuuplaani, lähtudes teoreetilistest lähtekohtadest ja püstitatud uurimisküsimustest.

Intervjuuplaan on kättesaadav https://docs.google.com/document/d/1V_g34yIAn7aZ3-ZT8l6mmLzCyhR_-WSZ9C_8Ihod0gk/edit

Sidusgruppide ni jõudmine

Uurimuse raames keskendusime kahele kõige olulisemale sidusrühmale - õppejõududele ja üliõpilastele. Intervjuude läbiviimisel uuriti Tallinna Ülikooli õppejõududelt ja üliõpilastel hariduse ja hariduse eesmärkide kohta. Iga projektis osalenud liige viis läbi kokku 2 intervjuud - ühe üliõpilase ja ühe õppejõuga. Lisaks viidi läbi ühe juhendaja poolt pilootintervjuu õppejõuga, et välja selgitada, kas koostatud intervjuukava on sobiv ning vajadusel tehti ka muudatused või täpsustused. Intervjueeritavad leiti isikliku pöördumise kaudu üliõpilase ja õppejõu poole. Kokku viidi läbi 15 intervjuud.

Uurimuse sidusgrupiks on tulevased ja praegused üliõpilased ja õppejõud, kellel on huvi kõrghariduse muutuste, tugevuste ja nõrkuste teema. Tulevasi üliõpilasi huvitab kindlasti ka see, et kui kättesaadav on kõrgharidus üleüldiselt. Õppejõud võiks huvi tunda, et mida on seni

õppejõududel andnud ülikoolis töötamine ja kuidas nad kirjeldavad muutusi kõrghariduses ja eesmärkides.

Sidusgruppideks on praegused üliõpilased, kes on kirjutamas lõputööd ning saavad aimu selle protsessist. Samuti kuidas käsitleda praegu mõnda olulist teemat, püstitades uurimistööle eesmärgid ja uurimisküsimusi, koostada intervjuukava ning läbi viia intervjuusid (sh ka uurimiseetika). Ühtlasi saab ka teada, kuidas tulemused koondada ja neid kajastada.

Projekt on suunatud kõikidele, keda huvitab haridus ja sellega seotult hariduse eesmärgid, sh isikliku haridustee mõtestamine. Lõppkokkuvõtteks kajastatakse tulemusi Õpetajate Lehes, mis annab võimaluse jõuda sidusgrupini, keda see teema kõnetab.

Kogu projekti jooksul uurimistööks kogutud materjali ja kogutud tulemusi saab kajastada ka edasiste uurimuste koostamiseks, mis võiks huvi pakkuda haridusvaldkondade teemade kajastamisel. Tulemusi saavad kajastada ja edasi kasutada kõik grupiliikmed ja juhendajad, kellel tekkis edasi mõtteid teema veel laiemaks kasutamiseks teiste uurimuste jaoks.

Tulemuste kokkuvõtted ja lisad

Uurimuslikku projekti “Hariduse ja õppija eesmärgid: kõrgharidus vajadus või võimalus” eesmärgiks oli panna Tallinna Ülikooli õppejõud ja üliõpilased mõtlema ja arutlema haridusest, selle eesmärkidest ja hariduse väärtuses ning haridusega toimunud muutustest. Projektimeeskond püstitas ühiselt sõnastatud eesmärgi analüüsida õppejõudude ja üliõpilaste poolt sõnastatud hariduse eesmärgid isikliku hariduskäigu kontekstis ning tajutud hariduseesmärkide muutumist oma haridusteede jooksul. Uuringu tulemused ilmestavad kasvatus ja haridusega seostatud vastuolulisust (Ruus, 2018).

Seega võib välja tuua, et haridus on nii vahend, millegi saavutamiseks, aga ka nähtus iseeneses, milles saavad kokku kasvatus ja haridus, haritus.

Hariduse eesmärgid on vaieldamatult mitmekülgsed, sest rolli mängivad riiklikud, ühiskondlikud ja individuaalsed huvid, igaühe omad kasud ja kahjud.

Eestis on kõrgharidus üldjuhul tasuta, raha tuleb “ühiskondlikust rahakotist”. Ühiskond peab leppima ootamisega - haridus on kinni makstud maksumaksja raha eest, kuid lootuses ja suuremal või vähesemal määral ka eelduses, et kõrgharidusega inimene on investering ennast

ümbritsevasse ühiskonda läbi edasise töö. Samas on õppija endi hariduslikes eesmärkides esiplaanil eneseareng ning huvi õpitava (mis ei pruugi olla ühiskondlik ootus ja vajadus) teema suhtes.

Kõrghariduse saavutamine ja õppimine eeldab üliõpilaselt enesedistsipliini, kohanemisoskust, südikust ja mõõtnatus koguses töötahet. Kuid ka vastutustundlikku arusaama, et maksumaksja raha eest saadud kõrgharidus on justkui laenatud vabadus, sest üliõpilase rolliga koos kehtivad ühiskonnas teistsugused ootused ja soodustused, mida sarnases vanuses täiskohaga töötavale inimesele ei lubata. On peen kunst, mehhanismi ja väljakujunenud protsesse tasakaalus hoida nii, et kõik oleksid rahul.

Kõrgharidus on privileeg. Isegi, kui see on teoreetiliselt kõigile kättesaadav (vähemalt riik ja ühiskond on selle võimaluse taganud), ei saa hindamisega seotud standardeid siiski ülikoolidest kaotada, sest kui kõrgharidus on kõigil, ei ole seda mitte kellelgi. Samal ajal pidasid õppejõud kõrgharidust oluliseks osaks “inimeseks kasvamisest”, uute mõtteprotsesside omandamisest, hariduse ja harituse kokkumängust. Vana tõde on, et iga generatsioon peaks olema parem eelmisest, iga laps targem oma vanemast.

Haridust väärtustatakse, sest haridusel on oluline roll ühiskonna tõlgendamisel ja isiklikul eesmärgistamisel, mille kaudu on võimalik igapäev ennast tundma õppida. Haridus peab olema mõtestatud, tähenduslik, hariduselt oodatakse praegusega võrreldes rohkem sisukust ja sisu.

Hariduse väärtustamine peegeldub ka ühiskondlikuks normiks kujunenud seisukohast, et õpitakse. Samas on tegemist teistsugune mõtlemisviisiga, milles koonduvad haritus ja haridus kui “inimeseks kasvamine”, oma teadmiste rakendamist enda kasuks/jaoks, aga ka eriala valik, et oleks finantsiline kindlus. Siinkohal peegeldub ühiskondliku väärtusena loodud hariduse eesmärgist läbi individualism ning individualistliku ühiskonna mõtteviis.

Uurimisgrupis jõuti kollektiivselt arusaamale, et pole olemas ühtset definitsiooni hariduse eesmärkide, kõrghariduse väärtuste ja hariduse muutuste osas. Iga õppija kogemus hariduses ja õppimises on individuaalne ja isiklik, sest ükski õppija ei koge ühte ja sama tundi koolis või ülikoolis nii nagu klassikaaslane tema kõrval. Arusaam haridusest luuakse ja see kujuneb õppijaks/ õppejõuks olemise kogemuse käigus, see kogemus on ajas muutuv, sest sõltub sellest kus, millest ja kellega hariduslik kogemus ja eesmärk tekib.

Uurimistöön raport on kättesaadav Drive kaustas
<https://docs.google.com/document/d/1fB5Qq5CCRkn65uyVKNKSQwd7gauy40vj/edit>

TEGEVUSKAVA

Tegevused	Tähtaeg	Vastutaja(d)
Projektiga liitumine ja koostöö reeglid	september	Juhendajad, liikmed
Esimene kohtumine - tutvumine liikmete ja juhendajatega, projekti teemasse sisse elamine, projekti koordineerija valimine (Kadri Jõks), edasiste kohtumiste kokku leppimine (Memo 1)	15.09	Juhendajad, liikmed
Tutvuda ELU projekti dokumentide ja tähtaegadega, lugeda iseseisvalt hariduse teemal ette antud materjale ning koostada kokkuvõtte, sh laadida kokkuvõtte Drive kausta	22.09	Liikmed
Teine kohtumine - koordineerija valimine, iseseisva töö arutelu, uurija eetika teema avamine (Memo 2)	22.09	Juhendajad, liikmed
Kolmas kohtumine - uurimisplaani ja tegevuste täpsustamine. Uurimistöö uurimisküsimuste/hüpoteesi ja probleemi välja mõtlemine. Hariduse teemaline ajurünnak (Memo 3)	29.09	Juhendajad, liikmed
Vahenädala esitlusele registreerimine	29.09	Kadri
Uurija eetika esitluse ettevalmistamine ning ettekandmine	29.09	Melissa ja Rene
Grupid (3 gruppi) mõtlevad välja ühe uurimisküsimuse	06.10	Liikmed
Neljas kohtumine - intervjuukava ja valimi arutelu (Memo 4)	06.10	Juhendajad, liikmed
Intervjuuküsimuste dokumendi loomine	06.10	Kaia
Viies kohtumine - pilootintervjuu tagasiside, vahenädala esitluse arutelu, intervjuus osalejate arutelu (Memo 5)	13.10	Juhendajad, liikmed
Intervjuukava valmis ja kinnitatud	14.10	Liikmed
Vahenädala ankeedi koostamine ja esitamine juhendajatele. Ankeedi täitmine terve grupiga	14.10	Kerti
Vahenädala ankeedi ja esitluse saatmine ELU projekti koordinaatorile	17.10	Kadri
Kuues kohtumine - vahenädala esitluse ettevalmistus, esimeste intervjuude mõtted, koodipuu loomise mõtted, transkribeerimise arutelu (Memo 6)	20.10	Juhendajad, liikmed

Vahenädala esitlusel osalemine ja ettekandmine	24.10	Kerti ja Mariel
Seitsmes kohtumine - vahenädala esitluse tagasiside, intervjuude tagasiside, uurimistöö sisuline arutelu (Memo 7)	27.10	Juhendajad, liikmed
Juhendaja esitatud teoriamaterjali läbi lugemine, intervjuude läbiviimine ja transkribeerimine	03.11	Liikmed
Kaheksas kohtumine - kolme gruppi jagamine ja edasise andmeanalüüsi tegemine (intervjuude lugemine) (Memo 8)	03.11	Juhendajad, liikmed
Transkriptsioonid kõikidel valmis, vormistatud loetavaks ja esitatud Drive kausta, sh helifailid	07.11	Liikmed
Juhendajate antud teoriamaterjali lugemine ja kokkuvõtte tegemine	10.11	Mariel, Lisette
Üheksas kohtumine - transkriptsioonide arutelu (korrastamine), koodipuude loomine, rühmatööna uurimisküsimustele vastuste leidmine tehtud intervjuude baasil. Edasi ka loevad teoriamaterjali ja täiendavad teooriat uurimisplaanis (Memo 9)	10.11	Juhendajad, liikmed
Portfoolio loomine ja täiendamine	24.11	Kadri
Intervjuude lugemine ja koodipuu täiendamine, teooria täiendamine	24.11	Liikmed
Kümnes kohtumine - koodipuu ja andmeanalüüsi arutelu ning uus lähenemine; vastutusvaldkondade jagamine, uute kohtumiste kokku leppimine. (Memo 10)	24.11	Liikmed
Kõik liikmed on Drive Exceli tabelisse kandnud oma intervjuudest tsitaadid. Samuti on veebi teel uus kohtumine kl 19.30	27.11	Liikmed
Üheteistkümnes kohtumine Zoomis (Memo 11)	28.11	Juhendaja, liikmed
Kaheteistkümnes kohtumine Zoomis (Memo 12)	29.11	Juhendaja, liikmed
Kolmeteistkümnes kohtumine Zoomis (Memo 13) - portfoolio arutelu	30.11	Kristi, Kadri
Neljateistkümnes kohtumine (Memo 14)	01.12	Juhendajad, liikmed
ELU projekti portfoolio ja esitluse esitamine juhendajatele	11.12	Kadri
Blogipostitus ja edastamine Tallinna Ülikooli e-postile	06.12	Mariel, Kristi

Eneserefleksioonide esitamine projekti juhendajatele	05.12	Liikmed
ELU projekti portfoolio ja esitluse ELU projekti koordinaatoritele saatmine	12.12	Juhendajad
ELU projekti esitlusel osalemine ja esitluse tegemine	15.12	Liikmed

Õpiväljundid

Õpiväljund 1: Osalejad saavad ülevaate eesmärgistamise teoreetilistest raamistikest (nt V. Frankl, M. Damon, I. Goodson, Tero Autio jt) ning Eesti kasvatusteadusliku mõtte (nt Heino Liimets, V-R Ruus, Marju Lepajõe jt) edendajate ideedest.

Õpiväljund 2: Projektis saadakse kogemus uurimismeeskonnas empiirilise uurimisprojekti läbiviimisest.

Õpiväljund 3: Osalejad saavad ka kogemuse integratiivse kirjandusülevaate läbiviimisest ja kombineeritud uuringudisaini kasutamisest.

Õpiväljund 4: Saadakse praktiline kogemus uurimiseesmärgist lähtuvalt intervjuude läbiviimise ja intervjuude transkribeerimise põhimõtetest.

Õpiväljund 5: Omandatakse koos- ja meeskonnatöö oskusi (teadvustatakse grupiprotsessi etappe, võimalikke riske, ühise eesmärgi sõnastamist, tööjaotust jms).

Õpiväljund 6: Omandatakse praktilised oskused temakohase ja uurimistulemustel põhineva teadusartikli ja/või uurimisraporti, uurimistulemustel põhineva meediakajastuse kirjutamiseks.

Memod

Memo 1

15.09.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” esimene kohtumine.

Kohal olid ning tuttavaks said: Kristi Mets-Alunurm, Tiiu Kuurme, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kaia Karlep, Dmitri Kaljužnõi, Kadri Jõks, Magnus Muidik.

Saime teada, et meie kõigi lemmikloomad, tegevused ja raamatud.

Ühises arutelus eesmärkide teemal jäid õhku, kes üleüldse püstitab eesmärgid, eesmärgini jõudmiseks on vajalik valida tulemus ja siht. Eesmärk so eneseareng, mis nõuab distsipliini ja motivatsiooni. See võib olla ka käitumis- ja mõlemisviis, eesmärgi poole liikumisel võib olla oluline ka probleem, mida lahendada.

Tiiu Kuurme tegi ülevaate allikatest, mis on Drive kaustas „Kohustuslik lugemine teemasse”

https://drive.google.com/drive/folders/1b4G5bvSxy-Gir_sacjYbrflMUI2IyG2N

Kristi tutvustas ELU projektide üldist raamistikku:

- ülikoolipoolseid nõudmisi ja ootus, dokumentatsiooni. Lugemiseks Drive kaustas „Elu projektide dokumentide põhjad”
<https://drive.google.com/drive/folders/1eErSt6oDV53WrH6GftXA5gFFvLRK7VGJ>
- tegi ülevaate eesmärkide projektid eesmärkidest ja uurimuslikust ülevaatest. Loe ka slaididelt – Drive kastas „Kohtumiste memod, nädal kokkuvõtted, slaidid (ühisloome)”– alamkaust – „Slaidid ja ülesanded”
<https://drive.google.com/drive/folders/1FtBiKNXA2Tz1HNUVHfgRBHJIPPHCANFY>
- tutvustati rühma Drive kodu, kus on materjalid, allikad, projekti ja uurimistöö käiku dokumenteerivad memo, kokkuvõtted.

Kohtumise teises pooles oli projekti ja uurimuse teema konteksti ja iga liikme ootuste selgitamine nelja küsimuse kaudu. Ajurünnaku tulemused on siin:

- Mis tekitas Sinus ELU portaalil eesmärkide projekti kirjeldust lugedes huvi?
- Probleemid oma loodud eesmärkide sõnastamisel (hägusus).
- Huvi. Akadeemikute perspektiivist teada saamine nii, nagu see nende suust tuleb, mitte selliselt nagu meedias ilustatud on.
- Eesmärk – kellele, kuidas, mis ajaks püstitada. Kes püstitab eesmärgid?
- Kuna ise olen tööga seotud olnud pidevalt haridusega ja sealsete muutuste vaatega.
- Saab lähemalt uurida haridust + teadmiste edasiandmise efektiivseid meetodeid. Õige, hea suunamine või lähenemine. Kasulike v õigete eesmärkide seadmine.
- Huvi tekitas teadmine, et saab natuke targemaks hariduse valdkonnas ning eneseareng.

- Huvi tekitasid uurimisküsimused. Saaksin ise enda jaoks ka rohkem aimu, miks ja milleks ülikool.
- Mõtisklused ja kindlameelsed taipamised, selles projektis on teretulnud. Samuti on minu jaoks oluline näha, et see, mida teeme on vajalik.
- Milliste eesmärkide püstitamist oled teadvustanud omaenese elus?
- Eesmärgid. Hunt Kriimsilm, professionaalselt ja eraelus – usun, et inimene ei saa kunagi olla liiga tark.
- Spetsialistist juhiks kasvamine.
- Enda elus – uue eriala valimine.
- Haridustee, elu heaolu, tervise küsimused, aja kasutus.
- Olen püstitanud spordialaseid eesmärke.
- Kooli lõpetamine. Mingi tegevuse tegemine, nii et see muutuks rutiiniks.
- Olulisim eesmärk – areneda, et saaksid iga hommik endale öelda, et täna ma olen targem, kui eile.
- Kus oled eesmärgistamisega kokku puutunud?
- Igas tunnis, lähtuvalt lapsest, enda isiklikud eesmärgid.
- Isiklik elu.
- Kokku puutun pidevalt tööl, kus pidevalt vaja uusi eesmärke seada.
- Põhiliselt õpingutes, finants-kasutus.
- Tööl, koolis.
- Seinast seinä – sõltuvalt sellest, mis teatud ajaperioodil minu jaoks tähtis on olnud. Täna proovin leida, tervis loeb...
- Eesmärgistamisega puutun kokku igapäevaselt tääl, hobbis ja elus.
- Eesmärgistamisega olen kokkupuutunud spordiga seoses, kooliga.
- Millist teadmist ja väljundit isikliku arengu mõttes projektist ootad?
- Koostöö arendamine, saada ettekujutus, kogemus projekti kirjutamisest.
- Koostöö, oskus sõnastada eesmärk. Idee – eesmärk.
- Leida enda jaoks, miks ise ülikooli astumine, mida teha võiksin.
- Kuidas mõelda isiklikest eesmärkidest.
- Ootan teadmist, kuidas saan erinevatel astmetel tudengitele/üliõpilastele kasulik olla.
- Leida häid viise kuidas teavet edasi anda. Silmaringi laiendamine.

- Avarandumine + uued seosed. Hariduse andmisel, saamisel on kandev roll inimese jaoks – seetõttu on rõõm rääkida kaasa teemadel, mis loevad.

Kokkulepped st otsustati:

- Iganädalased neljapäevased kohtumised toimuvad ülikoolis või zoome-ruumis, ühine otsus järgmise kohtumise vormist (kontaktkohtumine või virtuaalne) tuleb iga kohtumise lõpus.
- 22.09 kohtume zoome-ruumis (link olemas), 29.09 ülikoolis kohapeal – ruum on täpsustamisel (tõenäoliselt ikka A207).
- Oktoobrist on rühmal suurem vastutus otsustada kohtumiste formaadi osas.
- Jooksev töövorm projektis on uurimistöö protsessis jälgimine, mis eeldab sihikindlat ja järjepidevat igapäevast tööd.
- Jooksvalt avalikus meedias projekti ei kajasta, aga projekti põhjal kirjutame artikli, millele otsime avaldamiskoha.
- Luua projekti rühmale FB Messengeri kogukond.
- Leida rühmast koordineerija/protokollija või siis jagada omavahel vastutust nt nädala, kahe kaupa.
- Koostada projekti käigust ülevaatlikud nädala memod.
- Kõik viivad sisse lugemis- ja/või uurijapäevikud.
- 22.09 tutvuda Drive kaustaga, lugeda läbi ELU projekti kohustuslikud tähtajad, ülesanded.
- Teha ära esimene ülesanne– „Slaidid ja ülesanded“
<https://drive.google.com/drive/folders/1FtBiKNXA2Tz1HNUVHfgRBHJIPPHCANFY>

Memo 2

22.09.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” teine kohtumine Zoomis.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kaia Karlep, Dmitri Kaljužnõi, Kadri Jõks, Magnus Muidik.

Grupid jagasid mõtteid, mis nädala jooksul tekkinud:

Segadust on tekitanud Drive kaustad ja kindla tegevusplaani ja ka projekti teema puudumine. Ühtlasi toodi välja, et ka grupiarutelu võiks olla rohkem. Kristi tõi välja, et Drive keskkonnas ühises dokumendis ka võimalik arutelu teha – kõik täidavad, lisavad kommentaare, täiendatakse dokumenti samal ajal.

Leiti, et vajalik on paika panna ja sõnastada uurimisküsimused või hüpotees ning uurimisprobleem. Siis saab hakata ette valmistama tegevusi – materjalide lugemine ja teooria täiendamine, intervjuu ettevalmistus (küsimuste paika panek), jne.

Toodi ka välja viitamine. Kasutame töös APA-7 viitamissüsteemi.

Vajalikuks peeti ka grupiga jagada empiirilise osaga seotud infot – kuidas intervjuusid läbi viia, pidades kinni eetikast. Melissa ja Rene jagavad meiega infot järgmisel korral.

Segadust on tekitanud ka olukord, kus tuleb jälgida ELU projektiga seonduvaid kuupäevi ja dokumentatsiooni esitamise vajadust ning sisulist tööd uurimistööga.

Arutelu:

Vajalik on kokku leppida projekti koordineerija, kes kirjutab kohtumiste memod, jälgib tähtaegasid ja tuletab neid meelde grupile. Terve grupp toetab. Pakuti välja Kadri – grupp toetas valikut.

Olulised kuupäevad on vahe kokkuvõtte nädal oktoobri lõpus ja esitluspäev detsember-jaanuar. Vahe kokkuvõtte esitlusel ei pea kõik osalema. Valime koos välja, kes läheb ja millal. Esitluspäevaks eelistame valida detsembrisse aja. Seal peavad osalema KÕIK projektiliikmed. Koordineerija (Kadri) hoolitseb selle eest, et saaksid ajad paika ja kõik teaksid seda.

Grupis tekitab ka veidi segadust, et kindlast tegevuskava ja plaani pole ning kuidagi edasi liikuda on keerulisem. Arutlesime, et saame hakata mõtlema uurimisprobleemi ja –küsimuste/hüpoteeside peale. Saame kasutada individuaalsetes ülesannetes välja toodud küsimusi.

Toodi välja, et võiksim teha miniloengu uurimise eetikast. Eelkõige rääkida läbi, kuidas üldse intervjuuerida, kehakeel jne. Kuna Melissal ja Renel varasem kogemus olemas, siis viivad lähiajal ühisel kohtumisel kuni 30 min loengu läbi eelnimetatud teemal.

Grupiliikmete ootused juhendajatele – silma peal hoidmine ja toetamine.

Kokkulepped st otsustati

- Projekti koordineerija on Kadri, kes hoiab silma peal projektiga seotud tähtaegadest ja hoiab gruppi sellega kursis. Terve grupp toetab.
- Iga grupiliige formuleerib järgmiseks kohtumiseks (29.09) uurimistöö küsimusi/hüpoteese ning toob välja probleemi, mida uurima hakkame.
- Grupitöö (tähtaeg 29.09) – ühiselt tehakse uurimisplaan Drive's, sh arutelu.
- 29.09 teevad Rene ja Melissa u 30 minutilise ettekande empiirilise osa teemal – nt uurija eetika, jne. Otsustati, et PowerPointi esitlust ei ole vaja, kuid tuleb juhend Drive'i.
- 29.09 kohtumine toimub ülikoolis kohapeal algusega kl 16.00-16.15 A207.
- Projekti esitluspäeva valime pigem detsembrisse (14.12 või 15.12). Vahe kokkuvõtte nädala kohtumine tuleb ka paika panna (registreerida). – Kadri tegeleb ja registreerib.

Memo 3

29.09.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” kolmas kohtumine

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Tiiu Kuurme, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks.

Arutelu:

Grupp arutles grupiliikmete osalemise ja projekti panustamist seni, kuna mõned grupiliikmed on passiivsed - ei osale kohtumistel, puudumistest ei teavitata aegsasti teisi grupiliikmeid ja panus projekti on puudulik. Grupiliikmed on kõik nõus, et igati ootab, et kõik panustavad võrdselt. Arusaadav kui keegi osaleda ei saa, kuid annavad muus osas panuse. Kohale mitte tulemisest peaks andma teada, et kohapeal ei peaks aega raiskama sellele, et kedagi oodata. Tõstatada on vajalik küsimus, kas ja kuidas saavad passiivsed grupiliikmed edasi projekti panustada ning milline on nende huvi jätkata. 15.12 esitlusajal üks grupiliige osaleda ei saa (Kristi teadlik), kuid Kristi ise uurib, kuidas selle olukorra saame lahendada.

Broneeritud on ajad vahenädala kokkuvõtte tegemiseks 24.10 kl 14-16.00 (ruum S-232). Vastutavaks esitajaks on Kerti, kes enda peale võtab. Ka Mariel saab osaleda. Teiste tugi on oluline ja kes vähegi saavad, võiks ka osaleda esitlusel.

Esitluspäev on broneeritud 15.12 kl 14-16.00 (ruum M-134). Sellel kohtumisel peavad osalema KÕIK grupiliikmed. FB chatis ei ole keegi andnud märku, et antud aeg ei sobi. Kuid Kristile on teada, et üks grupiliige osaleda ei saa - Kristi tegeleb sellega.

Uurimisplaani põhi on Drives nüüd olemas, mida saab hakata täitma. Ühtlasi on olemas esialgne ajakava.

Melissa ja Rene esitlus intervjuerimise eetikast:

Intervjuud alustatakse enda tutvumisega.

Projekti tutvustus. Kindlasti on oluline lähtuda intervjuerijast, milline on intervjuerija sõnakasutus, riietus, jne. Nt noori intervjuerides ei peaks olema ametlik ja olema riietatud ka väga ametlikult, kuna see võib tekitada olukorra, kus noor ei vasta avatult või ausalt.

Intervjuud tehes on oluline konfidentsiaalsus. St et intervjuerija ei jaga saadud vastuseid intervjueritava nõusolekuta kolmandatele osapooltele.

Kindlasti peab küsima intervjueritavalt, kas tohib intervjuud salvestada. Ühtlasi on oluline selgitada, mille jaoks ja kuidas salvestust kasutatakse ning kui kaua seda säilitatakse. Mõistlik on küsida kirjalikku nõusolekut - st teha kirjalik kokkulepe millega nõus ollakse ja ei olda. Kui intervjueritav lubab salvestada, siis diktofon peab olema nähtaval ja selgitama peab ka seda, kuidas saab intervjueritav salvestuse pausile või seisma panna.

Intervjuude tüübid: mitteformaalne, poolstruktureeritud, struktureerimata ja struktureeritud. Mitteformaalne - intervjuerija peab olema kogenud. Taga taskus on mõned küsimused, mis aitavad fookuses püsida. Intervjuu näeb välja kui vaba vestlus.

Poolstruktureeritud- ette on valmistatud küsimused ja teemaplokid.

Struktureerimata - kasutatakse intervjuusse sisse elamiseks, et intervjueritav saaks end avada ja vabalt tunda. Intervjuerija kasutab sondeerimist - st nooguta ja mõmise, et oled nn vaikne

kuulaja; kaja kasutamine, kui keegi kirjeldab tegevust; mhmh - vastus jah, selge, mhmh; räägi veel, suunamine; õngitsemine.

Struktureeritud - suurima kontrolliga. Ette valmistatud intervjuukava kõikidele intervjueritavatele. Sobib neile, kui intervjueritavaid on mitmeid ja intervjuu läbiviijaid on mitu.

Intervjuu ülesehitus- oluline et intervjueritavaga oleks usalduslik suhe. Muidu ei õnnestu saada informatsiooni. Vältida jah/ei/kas küsimusi. Eelistada millal, miks, kes, mis küsimusi.

Sõnastus - vastavalt sihtrühmale - nt noortele ei ole sobiv rääkida akadeemilises keeles. Tea oma uuritava lingot, st sõnakasutust. Oluline on naeratamine, ära sega jutule vahele ega räägi üle, ega sööda vastuseid ette.

Intervjuu salvestatakse ja hiljem transkribeeritakse, st kogu intervjuu kirjutatakse sõna-sõnalt üles. Intervjueritavalt võiks üle küsida, kas nad soovivad transkriptsiooni üle lugeda.

Meie projekti raames võiks kasutada struktureeritud intervjuud, et ees oleks kõikidel samad küsimused ja intervjuerijaid meil mitu. Kergem analüüsida.

Edasine arutelu loetu põhjal:

Grupp 3 (Kadri ja Mariel):

Hariduse üks mõisteid. Jaotub formaalne ja mitteformaalseks hariduseks. Mis on formaalne? Nt ametlik. ÕS-i järgi nt sisulise tähtsusega, vormiline.

Tekstides rõhutati palju hariduse olulisust (intelligentsi) hariduses.

Ühtlasi ei olnud varem kõikidele haridus kättesaadav - nt orjad ei saanud. Kogemusi kanti põlvest põlve. Hiljem tekkisid koolid ja haridus muutus kohustuslikuks kõikidele.

Ajurünnak:

- Haritus vs haridus
- Formaalne haridus
- Ainekesksus vs teadmistekesksus
- Huvi õppimise vastu - kuidas suudas seostada õpitud eluga.
- Täendusrikkus

- Haridus on pidev protsess
- Kes on haridusteele suunanud, ärgitanud ülikooli minema? Seda võiks mõelda ühe teemaplokina intervjuudes.
- Haridus kui teekond
- Haridus isiksuse jaoks
- terviklikkus - aru saada miks meil on õpitud vaja, nt mate valemid.
- Mõtlemisvõime
- Elu navigeerimine - õpitu kasutamine hilisemas elus
- hariduslik tarkus ja elutarkus -õpitu rakenduslikkus
- Tarkuse omandamine kui põlluharimine
- Erinevad inimesed tulevad ülikooli kokku, jagavad oma teadmisi. Ülikool ise formaalne. Võib muutuda atraktiivseks neile, kes varem ei mõelnud ülikooli minna. Mõned tulevad ülikooli mitteformaalse hariduse pärast, st teiste sunnil. Selle tagajärjel kukutakse ainetes läbi ja puudub huvi õpitu vastu.
- Ülikooli muutumine formaalseks
- Haridus kõigile kättesaadavam kui varem
- Üheks küsimuseks võiks olla: Milline on ülikooli sisse astumise eesmärk?

Kokkulepped, otsustati:

- Kodutöö gruppides. Iga grupp paneb kirja ühe uurimisküsimuse/hüpoteesi ning lisaks mõned küsimused intervjuu jaoks. Küsimused lisada uurimisplaani! Kasutada küsimuste jaoks juba tehtud individuaalseid ja grupiga tehtud ülesandeid- sealseid küsimusi.
- Kellel olemas diktofonid?
- Intervjuudega peaks alustama 10.10.22.
- 06.10 kl 16-18 kohtumine kohapeal ruumis A207.
- Kadri kirjutab FB chati info ja palve projektis osalemise ja panustamise suhtes.

Memo 4

06.10.2022 ELU projekti “Mõtleme koos hariduse eesmärkidest” neljas kohtumine

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Tiiu Kuurme, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks, Kaia Karlep, Kerti Pellmas.

Siiani ei ole kontakti kahe grupiliikmega. Ka Kaia, kes tegi grupitööd Magnuse ja Dmitriga, ei ole kontakti nendega saanud. ELU projektist peaks nad ise välja astuma, kui seda soovivad, st pöörduma ise ELU projekti koordinaatori või siis enda õppenõustaja poole. Mõjutada ei tohiks nende osalemine teiste tööd ja sooritust.

Arutelu:

Intervjuukava ja valimi arutelu - tänase kohtumise eesmärk.

Intervjuusid peaks hakkama läbi viima al 10.10. Kõik teevad ühe õppejõuga ja ühe üliõpilasega intervjuu.

Eelistada võiks projekti uurimistöö raames struktureeritud intervjuud, kuna intervjuerijaid mitu ja ees võiks kõigil olla ühesugused küsimused. Erineda võivad osad küsimused, mida esitame õppejõule ja üliõpilasele. Kuna nemad näevad teemat erinevalt.

Küsimused, mis praegu uurimisplaanis, on uurimistöö intervjuudeks sobivad, kuid ainus, mis sobib uurimistöö uurimisküsimuseks on - kuidas näevad erinevad osapooled hariduse muutusi viimase 20-30a jooksul Eestis? Uurimisküsimus peaks olema üldine ja intervjuuküsimused kitsamad. Jagatud võiks olla küsimused erinevatesse teemaplokkidesse.

Melissa pakkus välja kolmnurga mõtte - üliõpilase nägemus haridusest, õppejõu nägemus haridusest ja ühiskonna ootused. Seda võiks edasi arendada?

Vaatasime juba kirja pandud intervjuuküsimusi, mis võiks grupeerida. Esialgu peaks tulema mõiste küsimused, nt kuidas sõnastab intervjueritav haridust. Kas küsimusi võiks pigem vältida.

Arutelus uurimisküsimused: Millised on haridusega seotud eesmärgid? Millised haridusega seotud eesmäärke peetakse oluliseks? Saab paluda vastata tähtsuse järjekorras ja ise pakub intervjueritav välja eesmäärke. Ja siis järjestada. Pigem mitte neile ette anda, sest siis intervjueritavad vastavad neile ette antud eesmärkide põhjal, st ise ei vaevu mõtlema. Kui nad ei oska vastata, siis anda ette valikuvariant.

Kristi lisa memo:

Intervjuudest:

Andmetekogumismeetod on poolstruktureeritud süvaintervjuu.

Andmeid analüüsime sisuanalüüsi kaudu. Mitmeetapilise sisuanalüüsi esimene etapp võiks olla intervjuude ajal, kus iga intervjuueerija/uuriija teeb märkmeid nt teemadest, mida intervjuueeritav rõhutab või mis korduvalt üles kerkivad.

Igaüks kannab helifailid Drives olevasse kausta, nagu ka transkribeeritud ja parandatud intervjuude tekstid. Esimene transkriptsiooni etapp: veebipõhine transkriptsioon: <http://bark.phon.ioc.ee/webtrans/>

Igaüks viib läbi kaks intervjuud: akadeemiliste töötaja/ kogukonna liige (st õpetaja, lektor, dotsent, professor) ja üliõpilasega (kõik tasemed on võimalikud, ühisnimetaja on üliõpilase rollis olemine). Arutlesime pikalt, millise taseme üliõpilase kaasata.

Mõelda välja, mida kindlasti protokollime ning mida ütleme intervjuude alguses projekti ja uurimuse tutvustamiseks.

Intervjuus on kuni kolm teemade plokki lähtudes uurimisküsimustest. Igas teemaplokis on 5-6 küsimust.

Eetiline osa: küsime suulist nõusolekut andmete anonüümseks kasutamiseks. Kuidas sõnastus võiks olla?

Lisaks on mõistlik teavitada intervjuueeritavaid, et vastuseid loe ning andmestikuga teeb töö vähemalt 8 liikmeline uurimisrühm.

Üldised küsimused: Vanus, sugu (?), roll ülikoolis, ülikoolis töötamise/õppimise aeg. Mis veel?

Andmeid hoiustatakse projekti ühiskaustas, millele on juurdepääs ainult projekti meeskonnaliikmetel. Andmeid kasutatakse ka artikli/te kirjutamiseks. Andmestikku säilitatakse

06.10. kohtumise kokkulepped.

- Intervjuude plaan ja küsimused valmis 10. 10 kell 20.00
- Kristi viib teisipäeval/kolmapäeval läbi pilootintervjuu.
- Kohtume 13.10. kell 16 A207
- Kaia loob Drive ühisesse kausta dokumenti so intervjuuplaan.
- Ettevalmistus vahearuandeks.

Memo 5

13.10.2022 ELU projekti “Mõtleme koos hariduse eesmärkidest” viies kohtumine

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Tiiu Kuurme, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau (veebis), Rene Tormis, Kadri Jõks ja Kaia Karlep (veebis).

ELU vahenädala kokkuvõtte esitlus - 24.10 kl 14-16. Enne ELU projekti vahenädala kokkuvõtte esitlust peab saatma ELU koordinaatorile ka esitluse ankeedi. Nõuete kohaselt peab nädal enne esitlust saatma, st meie peame saatma 17.10.22 ankeedi ära.

Arutelu:

Kuidas kõigil läheb? Grupiliikmetel käivad ettevalmistused intervjuude läbiviimiseks. Paljudel on kokkulepped õppejõudude ja üliõpilastega tehtud, st nõusolek intervjuuks olemas. Ootame et saaks valmis intervjuu küsimused ja siis saab intervjuu ajad kokku leppida. Võiks alustada intervjuudega 17.10.

Kristi - pilootintervjuu tagasiside. Intervjuu kestus oli u 1,5h. Kristi tegi paberile mitmeid märkmeid. Küsimused jagatud kolme teemaplokki: üldküsimused, üliõpilasele ja õppejõule. Kuid piloodist selgus, et üliõpilasele esitatud küsimused sobivad ka esitamiseks õppejõule. Ühtlasi proovis Kristi tõmmata faili TalTechi transkribeerimiseks mõeldud programmi, kuid millegipärast see faili vastu ei võtnud. Kristi veel proovib.

Rene pakkus ka välja, et kui üliõpilane, keda intervjuuerid ja sealt tulevad minimaalsed vastused, siis võiks otsida uue intervjueeritava.

ELU projekti vahenädala esitlus. Esitleda saab uurimisplaani - eesmärgi sõnastus, uurimisküsimused, meetod + ajakava. Samuti saame anda ka tagasisidet, et nt oleme jõudnud nii ja nii palju teha intervjuusid juba ära.

Kaks grupiliiget seni samuti ei ole midagi teinud. Kuna me hakkame intervjuusid tegema, siis peab neil ära võtma ligipääsu, et nad ei pääseks ligi intervjuudele jms tundlikele materjalidele. Kristi teeb seda.

ELU ankeet (peakaustas fail) - punkt 5. Sinna peab lisama erinevate õppekavadega seonduvalt, kuidas on need erialad seotud meie projektiga. Mõtted nt antropoloogia- intervjuud, nn väljal küsitlemine. Psühholoogia - trendid mõjutavad psühholoogiliselt. Kultuur- diskursused- püstitavad eesmärgid, sotsiaalkultuuriline käsitlus, õpime läbi ümbritseva kultuuri. Kõiki ei pea välja tooma, kui üldse mingit seost kuidagi ei teki. Kokkulepe, et kõik püüavad sinna ise enda erialast lähtuvalt kirja panna 1-2 lauset.

Intervjuu kava (peakaustas olemas fail):

Teha küsimused plokkideta, st erinevaid küsimusi ei tule õppejõule ja üliõpilasele.

Intervjuu alguses tutvustame ka ennast, küsime nõusolekut salvestamiseks, jne. Sissejuhatus peab kindlasti olema teemasse sisseelamiseks. Olenevalt intervjuueeritavast ja tema huvist tutvustame ka uurimisküsimusi.

Üldises infos küsime: sugu, vanus, eriala, hariduskäik(?)

Tugevused ja nõrkused kõrghariduses küsimus. peaks olema täpsustatud, nt Eestis või praegu. Piloodis see probleeme ei tekitanud. Kuid vajalik intervjuudes ikka täpsustada, kui ei saada aru.

Küsimuste järjekorda sai ümber tõstetud : alguses üldisemad, ühiskondlik tasand ja lõpus isiksuse tasand.

Kui sõnastus kõrghariduse eesmärgi toome sisse võrdlemiseks, siis peaks ka ette andma ka need.

Üleliigsed küsimused sai välja tõstetud, sest saime kokku piisavalt küsimusi, mis kataks ära ka meie uurimisküsimused. Küsimuste juures on ka täpsustavaid küsimusi selle jaoks, kui intervjuueeritav ei saa hästi aru küsimusest.

14.10 vaatame kõik üle, kas soovime täpsustada või midagi ümber teha intervjuu kavas. Peale 14.10 kava lukku ja alates 15.10 saab intervjuusid hakata tegema.

Diktofone võib kasutada selliselt, mis kättesaadavad, sh äpid telefonis.

Kokkulepped:

- Kristi - ligipääsu Drive piirata kahel grupiliikmel.
- Kristi annab teada ELU projekti koordinaatorile, et meie 2 grupiliiget ei osale projektis. Samuti täpsustab, kas kindlasti vaja 17.10 esitada ELU vahekokkuvõtte ankeet.
- Kõik hakkavad täitma Drives ELU ankeeti - kõik lisavad punkt 5 üks või kaks lauset. Muus osas täiendame. Kadri teeb copy-paste asjad ankeeti ära ja annab FC Chatis märku.
- Kadri - vastutab, et 17.10 saaks saadetud ELU vahe ankeet elu@tlu.ee
- Intervjuu kava ülevaatamine ja kinnitamine 14.10.22. Siis saab alustada kohe intervjuudega.
- Uuel kohtumisel - esitlusega seonduv
- 20.10 kl 16.00 A207 järgmine kohtumine
- Kadri annab märku FB Chatis kui memo valmis

Kristi kokkuvõtted

Hetkel ei ole mul veel infot, kas on võimalus saada päev, paar lisaega vaheankeedi esitamiseks. Seega hetkel juhindume sellest, et 17.10 23.59 peaks selle edastama ELU koordinaatorile (elu@tlu.ee).

Mul endal tekkis küsimus, kuidas juhendajad tõendava oma kooskõlastust – seda ei ole välja toodud. Kas me peame selle digitaalselt allkirjastama? Igal juhul ei ole probleemi. Lihtsalt teeb nalja, et nii palju administreerimist, aga siis on ikka midagi puudu.

Kohtume 20.10. kell 16.00 A207. Teemaks 24.10 uurimisplaani ja projektiülevaade koostamine ja intervjuudega seotud teemad.

Intervjuude läbiviimine

- Õppejõudude osas kasutada siis Teie pöördumist.

- Drives on kaustad nii helifailide, kui ka transkribeeringute jaoks. Failid palun pealkirjastada nii heli- (IN1_KMA_LT_11.10.22), kui ka tekstifailid: toimumiskuupäev_intervjueerija_initsiaalid_intervjueeritava_initsiaalid. Näide: IN1
- Võimalused kasutada intervjuude transkribeerimiseks keskkonda <http://bark.phon.ioc.ee/webtrans/>
- Lindistuste helifailid peaksid olema wav/mp3/ogg/amr/mp2 formaadis. Samas minu diktofonis olnud MP3 formaati keskkond enam ei tunnistanud.
- Samuti võiks kanda kõik läbiviidud intervjuud eraldi dokumenti ELU intervjuude_ülevaade
https://docs.google.com/document/d/1XXEBAWc6D4SYICZz_GZ2nyLOscrVvIYdS0isBD1fW4o/edit
- Intervjuu kood (IN1, IN2, IN3) tuleb sissekande järgi. Mina olen läbiviidud intervjuu juba sisse kandnud. Näidiseks. Edaspidi saame otsustada, kas jätame selle või ei.

Memo 6

20.10.2022 ELU projekti “Mõtleme koos hariduse eesmärkidest” kuues kohtumine

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks (veebis), Kaia Karlep, Kerti Pellmas.

Arutelu:

Kas esitleda Drive kausta või teha PowerPoint esitlus? Teeme pigem PP esitluse. Kerti teeb valmis, lisab Drive, siis kõik saavad täiendada. Otsustasime, et täidame kohtumisel jooksvalt.

Kes osalevad 24.10 esitlusel? Kadri ei saa. Oluline tagasiside, mis saame projekti edasiseks toimetamiseks. Kerti esitleb meie projekti. Ettekande kestus 15min.

Tehtud intervjuude tulemustest saab veidi ka tagasisidet juba esitlusel rääkida.

Probleemkoht: peame tegema projekti dokumentidega, ei saa piisavalt tegeleda uurimistöö sisuga. Sooviks sellega edukamalt edasi liikuda.

Vajalik paika panna ikkagi uurimistöö selgroog. Varasemas ühes uuringus on nt õppejõud välja toonud, et akadeemilist vabadust on neil ülikoolis vähe. Kas see tuleb ka välja praegu tehtud intervjuudest?

Koodipuu loomine. Teha analüüs siis kui kõikidel on transkriptsioonid olemas, kohapeal. Luua koos koodipuu.

Intervjuudest ä, ö ja mõttepausid välja. Asendame kolme punktiga, kui need ei ole sisulised.

Intervjuude tagasiside: mõne küsimuse vastused on sarnased (hariduse ja elu eesmärgi küsimus).

20.10. kohtumise kokkulepped:

- Järgmine kohtumine 27.10.22 kl 16.00 Zoomis.
- 27.10 kohtumise teemad: 24.10 esitluse tagasiside. Kuidas läheb transkribeerimine?
- Võiks teha koodipuu 27.10 kohtumiseks valmis- võiks mõelda selle peale.
- 07.11 transkriptsioonid ja helifailid Drives üleval

Memo 7

27.10.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” seitsmes kohtumine

Zoomis olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks, Kerti Pellmas.

Rene - üliõpilasega intervjuu sooritatud ja õppejõuga teeb järgmisel nädalal. Lisette ei ole seni intervjuusid läbi viinud, võtab homme ühendust nendega, kellega intervjuu läbi viib. Kerti - intervjuud tehtud, järgmine nädal transkriptsioon ja koodid. Mariel - intervjuud tehtud. Transkribeeritud, kuid rohkem teinud ei ole. Kadri - intervjuud tehtud, töö transkriptsioonidega, üle lugemine ja kirjutamine. Intervjuud on olnud väga head ja huvitavad.

Arutelu:

Kas ELU koordinaatorilt tuleb tagasiside? Kerti - jäi segaseks. Tagasisidet ülikooli poolt ei saanud. Anti tagasiside anti, et kõik said läbi ja juhendajatele pidi minema kokkuvõtte. Kui nädala jooksul pole tagasisidet, siis Kristi uurib. Kaia osales ka vahe kokkuvõtte esitlusel.

Kerti poolne esitluse tagasiside - meil on palju tehtud ja suur töö ette võetud. Mõned olid väga laiali veel. Ei jäänud muljet, et meil jääks nn lõpuni minemata, mis teiste puhul jäi silma (oldi algusjärgus). Soovitus - hästi teaduslik projekt. Tavainimestele peaks lihtsalt ja selgelt kokkuvõtte tegema. Kristi - peame lähtuma sihtgrupist ja oleneb kuhu kokkuvõtte teha. Leiti, et meil on väga huvitav projekt on meil.

Mariel - nõrkusid toodi välja - liiga mahukas, raske koordineerida. Meil neid probleeme seni ei ole.

Nõrkuseks toodud veel teiste poolt välja- liiga mahukas, et ei jõua õigeks ajaks lõpuni. Oodatav eesmärk on puudu oli välja toodud. Äkki neil läks kõrvust mööda, kuigi räägiti, et artikkel meil plaanis teha (nn lõpp eesmärk). Õppejõud, kes grupis oli, ning tema soovis teada, mis projekti liikmed ise soovivad selle projektiga saavutada. Erivajadustega üliõpilaste küsitlemine. Lai teema? - praegune projekti pealkiri on lai teema. Kokkuvõttes: mis kõige olulisem teadmine ja mida jätta uurimusse? Meil on hetkel kõik hästi toimiv ja paigas. Praegune pealkiri ei saa jääda.

Mida me soovime selle tööga saada? Huvitavat on välja toodud, et haridus on elukestev. Me peaks avaldama neutraalsed tulemused, mis intervjuudes on välja tulnud. Ja võrdlema teoreetikutega. Mis oodatav tulemus? Mõtteid vaja koondada kõigil.

Lugeja jaoks võiks olla huvitav, kuidas panna ta mõtlema eesmärkidest. Kuidas nähakse kõrghariduses paika pandavaid eesmärgid. Oluline, mida Renee tõi välja intervjuust - oluline, et kui inimesel on huvi ja tahe õppida.

Järgmiseks korraks vaja läbi lugeda kõigil Kristi poolt tehtud materjal, u 5lk. Refereering, mitte metatekst.

Kas kõrghariduse omandamine - motivaator või eesmärk. Sisemised ja välimised eesmärgid ja motivaatorid.

27.10. kohtumise kokkulepped:

- 03.11ks vaja läbi lugeda Kristi saadetud materjal
- 03.11 kl 16.00 kohtumine A207

Memo 8

03.11.2022 ELU projekti “Mõtleme koos hariduse eesmärkidest” kaheksas kohtumine.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau (veebis), Rene Tormis, Kadri Jõks, Kaia Karlep (veebis), Kerti Pellmas.

Arutelu:

Ajakava 10.11 ja 01.12 kohtumised A207, 17.11 ja 24.11 Zoomis - sobib.

Andmete analüüsi tegemise ajal võiks toimuda kohe ka paralleelselt teooria kirjutamine.

Vahelduseks võiks lugeda teiste intervjuusid, et ei tekiks küllastust.

Grupid intervjuude lugemiseks: 1. Kerti, Kadri ja Mariel; 2. Rene, Lisette 3. Melissa, Kaia.

Praegu tehtud 11 intervjuud. 3 veel ülevaate faili kandmata tabelisse.

Kristi loob Drive dokumendi, kuhu hakkame kandma koode ja näiteid juurde.

Mõtted tehtud intervjuudest: üks õppejõud tõi välja, et kui oleks ette saanud küsimused, siis oleks paremini saanud ette valmistada. Rene nt saatis teema tutvustuse ja paar näite küsimust ette. Materjali tõlgenduse juurde võiks panna - mis meid ennast üllatas ja uut välja toodi, teada saime. Võiks ka välja tuua vastuolulisi teemasid ka, püüdes arutada, mis seal taga võiks olla. Õppejõudude ja üliõpilase intervjuude erinevusi võiks ka välja tuua - noorem ja vanem generatsiooni arvamus.

Mariel ja Lisette said lugemiseks materjali ning tegid kokkuvõtte. 3-4 tähtsamat asja välja tuua ja kirja panna. Kõik saavad välja tuua E.Krulli artiklist mõtteid slaididesse.

Üle vaadata ja jälgida, et uurimisküsimused ja - eesmärk lähevad kokku.

Kristi võtab ingliskeelsest leksikonist hariduse tähenduse, mõiste.

Kokkulepped:

- Järgmine kohtumine 10.11 kl 16.00 A207

Memo 9

10.11.2022 ELU projekti “Mõtleme koos hariduse eesmärkidest” üheksas kohtumine.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks, Kaia Karlep.

Arutelu:

Kõikidel ei ole TalTechi süsteemist saadud transkriptsioonid korrastatud, mistõttu on neid raske lugeda. Arutlesime, et võtame ära ka noh-id, jms sõnad, mis raskendavad lugemist. Peaks olema ka ilusti pandud kirja, kes mida küsis ja rääkis. Leppisime kokku, et kõik vaatavad oma intervjuu transkriptsioonid üle ja teevad need korda.

Kui kanname koodi tabelisse, siis keeruline eristada intervjuude numbrite järgi, kas tegu õppejõu või üliõpilasega. Sellepärast peaks koodile juurde lisama esitähed Ü üliõpilasele ja Õ õppejõule. Nt IN7Õ - intervjuu 7, õppejõuga. Siis on kergem võrrelda ka vastuseid ning saab välja paremini tuua.

Vajalik on ka lugeda haridusleksikoni, et hariduse mõistet selgemaks saada ja kuidas seda on käsitletud.

Koodide arutelu. Kadri lähtus koodide loomisel varasemalt Melissa välja toodud mõistest seoses hariduse eesmärkidega - kolmnurga 3 tasandit - kõrghariduse, isiklikud ja ühiskonna eesmärgid. Kuid Kristi sõnul ei jää sellesse teemasse kirja. Pigem lähtume püstitatud uurimisküsimustest, et need saaks vastatud.

Kohtumisel võtsime ette 3 suurt paberit, kuhu said pandud 3 uurimisküsimust kirja ning kirjutatud intervjuudest saadud mõtteid õppejõu ja üliõpilase vaatest. Kristi lisab tehtud tööd piltidena Drive kausta. Tekkis ka veidi arusaamatus küsimusega: Kuidas tajutakse hariduseesmärkide muutumist haridusteenekonna jooksul (generatsioonide lõikes) ja/või üliõpilaste eesmärkide muutumine õppejõudude vaates. Kuna intervjuudes ei esitatud küsimust, et sellele küsimusele saaks vastuse. See ei pruugi ka vastustest välja tulla. Grupis samas leiti, et intervjuudest võib see siiski välja tulla, nn ridade vahelt lugedes. Mõtiskleda selle peale. Või uurimisküsimus ümber vormistada?

Kadri tõi ka välja teadmise, mida käsitleti tema mõlemas intervjuus - tasuta vs tasuline kõrgharidus. Seda tõid ka teised välja. Selle teema peale peaks mõtlema, miks seda välja toodi

ja kuna see tõstatati, siis on see intervjuueeritavate jaoks oluline ning vajab kindlasti analüüsimist. Mõelda, kuidas seda saaks ka kasutada analüüsis ja kodeerimisel.

Kokkulepped:

- Kõik korrastavad võimalikult kiiresti enda tehtud intervjuud, et need oleks loetavad. (Saab vaadata juba Drives korrastatud intervjuusid ja sealt ideid, kuidas seda teha)
- Järgmist kohtumist 17.11 EI TOIMU! Kuid see ei tähenda, et saab puhata. KÕIK teevad tööd kodeerimisega ja ka teooria lisamisega. Kodeerimisel lähtuda uurimisküsimustest ja sealt tekkivad koodid - töö gruppides (1. Kadri, Mariel, Kerti, 2. Rene, Lisette ning 3. Melissa, Kaia). Grupid võivad vahepeal ise ka kohtuda, suhelda ja koostööd teha kodeerimiseks.
- Järgmine kohtumine 24.11 ZOOMIS kl 16-18.
- Mõelda ja kokku koondada alateemad ja suuremad teemad - slaididel kirjas.

Memo 10

24.11.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” kümnes kohtumine.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks , Kaia Karlep.

Arutelu:

Mitmel tekkis error praegu täidetud kooditabeliga. Praegu on seis selline, et see koodipuu ei tööta meie uurimistöö jaoks ja peame leidma uue lahenduse. Melissa sõnul läheb praegu meie kooditabel liiga laiaks ja tekitab arusaamatust. Rene on teinud endale eraldi tabeli, kuna ei osanud seda ühisesse tabelisse kanda. Leidsime, et võiksime lähtuda vaid uurimisküsimustest ja neile vastuseid leida. Selleks lõi Kristi Drive kausta exceli faili, kuhu saame kanda õppejõu ja üliõpilaste intervjuudest uurimisküsimustega seonduvaid vastuseid. Neid saame hiljem võrrelda, et mis on sarnased ja ka erinevad lähtekohad. Raskuskoht ongi see, et kui intervjuueerijad on erinevad, siis on ka analüüsi (sh koodipuud) äärmiselt raske kokku panna. Kuna kõikidel on erinevad mõtted ja vaatenurgad, sh tõlgendamine.

Kuna praegu on palju veel teha, siis on mõtte kohtuda tihemini ja hoida näppu pulsil. St igal lisakohtumisel annab igaüks ülevaate, mida ta konkreetselt teinud on. Uuel nädalal

esmaspäeval ja teisipäeval lisakohtumised Zoomis. E kl 19.30 ja teisipäevase kellaaja lepime kokku.

Uut Drive tabelit tutvustas Kristi. Sinna kanname enda tulemused. Tsitaadid panna võimalikult lühikesed ja peamiselt sellised löövad, kust saab info kätte. Kui ei oska seda üldiselt sõnastada enda poolt, siis jätta üldistus panemata, st jätta vaid tsitaat. Lisada kindlasti juurde ka intervjuu tähis, kust tsitaat pärit on. Rene aitab üldistavat teksti panna juurde, kui endal üldse mingit mõtet ei tule. Praegu sarnasusi ja erinevusi ei täida. Kui kellelgi tuleb mingi seos või oskab välja tuua, võib ka panna kirja kohe. Erinevuste ja sarnasuste etapp on järgmine.

Lähtume uurimisküsimustest. Jätame praegu käsitlemata hariduse ja harituse teema. Läheb liiga laiaks ning meil ei ole aega ka seda töösse sisse tuua.

Vastutusvaldkonnad. Kadri vastutab portfoolio valmimise eest, kuid kuna sinna peab igaüks ka panema oma tagasiside, siis on vaja kõikidel seda ka teha. Oluline on, et küll on pandud valdkonna vastutaja, mis tähendab seda, et teised ka vaatavad asja üle, mitte üksi vastutaja ei nokitse. Rene peale läks andmete analüüsi II etapp. Rene hoiab silma peal Drive uuel exceli tabelil ja aitab üldistusi sõnastada, kui vaja. Kerti ülesanne valimi valdkond.

Kokkulepped:

- Vastutusvaldkonnad:
- Teoreetilised lähtekohad -
- Valimi valdkond - Kerti
- Portfoolio - Kadri
- Andmete analüüs(II etapp) - Rene
- Õpilaste, õppejõudude vastuste analüüs-ühistöö
- Tulemuste analüüs
- 27.11ks kõik grupiliikmed kannavad enda intervjuude tulemusi Drive exceli tabelisse
- vahekohtumised Zoomis 28.11 kl 19.30 ja 29.11(kellaag täpsustamisel)
- 01.12 kohtumine A207 kl 16.00

Memo 11

28.11.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” üheteistkümnes kohtumine Zoomis.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks, Kaia Karlep, Kerti Pellmas.

Arutelu:

Enamasti on kõikidel kanded tehtud Exceli tabelisse oma intervjuude põhjal. Kaia lubas need homseks ära teha. Mõni on lisanud ka sarnasused ja erinevused õppejõu ja üliõpilase vastuste vahel. Mõne teema juures on keeruline intervjuudes vastuseid leida. Melissa ja Rene vaatavad kõikide mõtted üle, abistavad nende leidmisega. Lisaks teevad üldistavaid kokkuvõtteid seal samas tabelis. Rene sõnul on kokkuvõtte tegemine selle inimese nägu, kes seda teeb. St ei pruugi sama mõelda, nagu grupiliige on kandnud tabelisse- tõlgendamise küsimus.

Rene sõnul ei oska ta kanda kõrghariduse tugevusi ja nõrkusi kuskile. Samuti käsitlemata kõrghariduse kättesaadavuse vastused. Kristi loob uue lehekülje, et kõik saaks ka nende vastused kanda, kuna küsimused intervjuukavas on nendega seoses olnud. Mõne vastuse on saanud ka mujale teemade alla kanda.

01.12 kohtumisel on põhifookus tulemuste kokku kirjutamisel. Selleks peavad kõik andmed olema kantud tabelisse.

Kui keegi on lugenud teiste intervjuusid ja on veel aega seda teha, siis võib ka teistest intervjuudest tabelit lisaks täita.

Kokkulepped:

- 01.12 kohtumine toimub TLÜs A207 kl 16.00.
- Lisakohtumine 29.11 kl 21.00 ja portfoolio arutelu 30.11 kl 10.00.
- Kõik teevad oma intervjuude põhjal kanded exceli andmete tabelisse.
- Vaja täita tabelis ka uus leht - nõrkused, tugevused, kättesaadavus.

Memo 12

ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” kaheteistkümnes kohtumine.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Melissa Linroos, Mariel Pungar, Lisette Nau, Rene Tormis, Kadri Jõks, Kaia Karlep, Kerti Pellmas.

Arutelu:

Teoreetilise poolega on vaja hakata ka edasi tegelema. Keegi liikmetest ei avaldanud soovi, et sellega tegeleda. Melissa on lisanud tööfaili kommentaare, mis on vaja sisse viia.

Meediakajastuse mõtted. Vajalik on lõplik töövariant ka kokku panna. Oleneb kui suur maht tuleb. Kui kuni 20lk, siis saame kajastada raportina, kui rohkem siis teadusartiklina. Lisaks Õpetaja Lehte hakata lisaks lihtsamat artiklit, kus tulemusi kajastada. Kadri tõi välja, et selle peame kindlasti lisama ka portfooliosse, st peab olema ka portfoolio esitamiseks avaldatud. Õpetajate lehte saame arvatavasti selle hiljem, kui esitlus juba on projektis tehtud. Samas kui saame Õpetajate Lehega kokkuleppele, millal artikkel ilmub, siis saame selle lisada ka portfooliosse teabeks. Kadri teeb ettepaneku, et kajastada meie projekti uurimistöö tulemusi TLÜ kodulehel. Saaks ka lisada peale ELU projekti esitlust oma täismahus uurimistöö.

Melissa ja Rene jätkavad andmete tabelis kokkuvõtete tegemist, et neljapäevasel kohtumisel saame hakata tulemusi kokku koondama.

Melissa sõnul ei osanud ta oma ühest intervjuust tabelisse midagi kanda. Kristi loeb ise Melissa intervjuud ja püüab leida sealt midagi. Kui kellelgi veel vaja abi sellega, anda Kristile teada.

Kokkulepped:

- Homme, 30.11, kl 10.00 Zoomi teel portfoolio arutelu Kadri ja Kristil. Kui keegi veel soovib, võib ka ühineda.
- Meediakajastuse artikli kirjutamisega tegeleb Mariel, Kristi abiks.

Memo 13

ELU projekti "Mõtleme koos hariduse eesmärkidest" kolmeteistkümnes kohtumine Zoomis-portfoolio arutelu.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm ja Kadri Jõks

Arutelu:

Hästi peab hoidma fookust, et mida täpselt kirjutada portfooliosse, kuna peame saame vastata ELU projekti kui ka oma uurimistöö suhtes.

Enamus materjali olemas ja saab portfooliosse ümber tõsta. Ei ole vaja hakata ise jalgratast leiutama.

Tegevuskava on Kadri teinud tabelina valmis, vaja jooksvalt veel täiustada. Sinna võiks ka lisada järgi memod. Lisaks võiks olla iga kohtumise juures kajastatud ka õpiväljundid, mida igal kohtumisel on täidetud (millega seotud). Samuti paneb Kadri kirja tabelisse sulgudesse, milline memo kuulub selle juurde. Kuna tabelisse ei saa tervet memot kanda, vaid tehtud kokkuvõtvalt.

Meediakajastus. TLÜ kodulehel võiks teemat kajastada. Peab mõtlema, kuidas teha seda võimalikult atraktiivseks, et lugeja on huvitatud selle teema lugemisest.

Mida soovime saavutada? Saame vastata empiirilistele küsimustele ja kõik grupiliikmed saavad uurimistöökogemuse sotsiaalhariduslikus valdkonnas. Panus ühiskonnale - projektiliikmetel uurimuslik kogemus, mis annab võimaluse teistel edasi uurida juba välja tulnud tulemusi ning teemat veel edasi uurida. Samuti on ühendatud õppejõudude ja üliõpilaste arvamused haridusest - väärtuslik materjal.

Iga grupiliikme refleksioon on kuni 150 sõna. Eraldi ei ole vaja hakata koostama, kuna kõik peavad eneserefleksiooni tegema ja sealt saab ka nn kokkuvõttes kirjutatud ka kanda portfooliosse.

Lisaks teeb Kadri ettepaneku, et 01.12 kohtumise memo kirjutab keegi, kes on kohapeal, kuna Kadri ise osaleb veebis seekord. Kuna tehniliselt on keeruline memot veebis teha, kuna kõike ei pruugi ilusti kuulda, kuid kuna on oluline teema üles kõik kirjutada, siis Kristi organiseerib koha pealt kellegi.

Lisaks palub Kadri abi, et üle vaadata tema üliõpilase intervjuu, kuna mitmel lugemisel ei osanud midagi kanda exceli tulemuste tabelisse.

Kokkulepped:

- 04.12 päeva lõpuks teeb Kadri portfoolio nii kaugele valmis, kui võimalik. Siis annab teistele teada, et kõik saaks tutvuda ja täiendada.

- Artikli formaadi arutelu 01.12 kohtumisel.
- Kristi vaatab üle Kadri üliõpilase intervjuu ja teeb võimalusel kanded tulemuste tabelisse.

Memo 14

01.12.2022 ELU projekti “Mõtlemine koos hariduse eesmärkidest” kolmeteistkümnes kohtumine - portfoolio arutelu.

Kohal olid: Kristi Mets-Alunurm, Tiiu Kuume, Melissa Linroos, Rene Tormis, Kaia Karlep, Kerti Pellmas, Mariel Pungar, Kadri Jõks (veebis) ja Lisette Nau (veebis).

Arutelu:

ELU projekti koordinaatorile peab 3 päeva enne saatma portfoolio. Seda aega pikendada ei saa, kuna koordinaator peab ka enne esitlust portfoolioga tutvuma. Seega meie esitame 12.12, äärmisel juhul 13.12.

Blogipostitus. Selle eest vastutab Mariel ja aitab kaasa Kristi. Mida võiks kajastada? Rene: meil on igaühel juba piisavalt isiklikke kogemusi, kuidas me jõudsime siia. Igaüks võib rääkida ka sellest, kuidas me jõudsime siia gruppi. See oleks nagu trailer enne 15ndat kuupäeva. Väikene eelpostitus. Blogipostituses võiks olla ka juhendajate vaade ning eesmärk. See aspekt, kuidas mõjus nt tudengitele selline otsene silmast-silma kohtumine õppejõuga?

Lõppasjad valmis ning igaüks teeb paralleelsest eneserefleksiooni. Kokkuvõtete tegemisel on hea kasutada kõige esimesi dokumente: motivatsioonikiri jne. Need oleksid abiks! Eneserefleksiooni vormi Kristi pani meie Drive'i. Kõik saavad valmis eneserefleksiooni 05.12, millest saab kokkuvõtte teha ka blogipostitusse.

Meie uurimuse esitamise formaadi peame välja mõtlema ja kokku leppima: lepime kokku selles, et teeme selle uurimistöö raporti formaadis. Uurimisraporti pikkus ei ole kõige tähtsam. Peaasi, et sisu on kaetud ning kõik oluline välja öeldud. Kristi teeb nädalavahetusel meie kokkuvõtte dokumendi juures erinevatele osadele juurde umbkaudsed pikkuse märkused. Kristi tegi juba algust sellega. Uurimistulemusi saame tõsta portfooliosse.

Tiiu Kuurme: kui teete portfooliot, siis hoidke alati kõrval nõ tühi paberileht ja pliiats ning kandke sinna kõik pähe tulevad mõtted artikli jaoks.

Tiiu ettepanek: teha Õpetajate lehte 2 artiklit - üks õppejõudude vaatest ja üks tudengite vaatest. Hetkel meil Õpetajate lehe ja blogi sisend olemas.

Tulemuste analüüs: Haridus üksi ei päästa ühiskonda, see on eeldus (Rene); Ärge hoidke kohti kinni? Võta maksimum ja ole kohal. Kasuta aega maksimaalselt?; Elutarkus, holistiline pilk (Rene). Tulemusi esitame 3 küsimuse kaupa.

Kokkulepped:

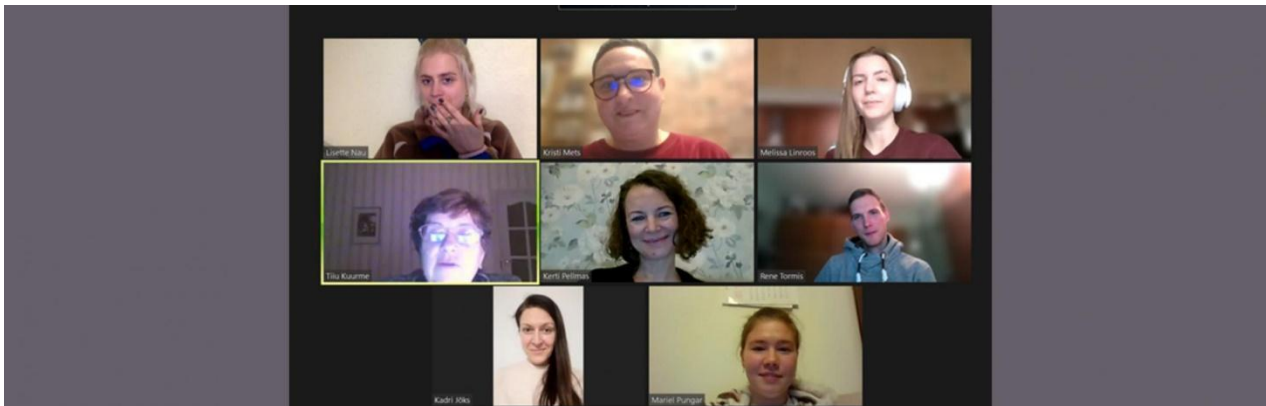
- Lisakohtumine Zoomis 07.12 kl 19.00.
- Kohtumine TLÜs 08.12 kl 16.00, A207.
- 05.12 esitavad kõik oma eneserefleksioonid.
- Rene ja Melissa teevad tulemuste analüüsi.
- Lisette tegeleb teoreetilise poolega.
- Kerti uurimistöö valim.
- Kaia metodoloogia.
- Kadri tegeleb portfoolioga.
- Mariel ja Kristi tegelevad blogipostitusega.

MEEDIAKAJASTUS

Blogipostitus

Haridus ja selle eesmärgid: vajadus või võimalus

2022/23. õppeaasta sügissemestril kutsusid haridust südamelähedaseks teemaks pidavad entusiastid meie ülikoolis ellu ELU projekti nimega "Mõtleme koos hariduse eesmärkidest". Projektiga liitunud üliõpilased ja juhendajad seadsid ühiseks eesmärgiks leida vastuseid (keerulistele) küsimustele: kuidas õppejõud ja üliõpilased mõistavad (kõrg)haridusega seotud eesmärke ning kuidas nad tajuvad hariduseesmärkide muutumist haridusteenekonnal? Teemafookus võimaldas tiimil harjutada empiirilise uurimisprojekti läbiviimist ja saada uurimiskogemus. Hariduseesmärkide üle mõtisklesid ning ELU uurimisprojekti meeskonda kuulusid Kerti Pellmas (sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse), Melissa Linroos (antropoloogia), Mariel Pungar (kultuuriteadus), Lisette Nau (psühholoogia), Rene Tormis (antropoloogia), Kaia Karlep (kaasav haridus), Kadri Jõks (organisatsioonikäitumine). Teemat juhendasid Kristi Mets-Alunurm ja Tiiu Kuurme.

08.12.2022

Haridusteaduste instituut

*Peaaegu kümme aastat tagasi Realia et naturalia ja Socialia valdkondade õppejõudude ja üliõpilaste hulgas läbiviidud uuring tõi välja, et üliõpilaste ja õppejõudude koostööd aitab parandada vastastikuste ootuste ja/või eesmärkide tundmine, tajumine, sest selline teadmine parandab osapoolte koostöömist (Vadi, Reino, & Aidla, 2014).**

Keerulised ajad haridusmaastikul panevad muretsema noorema põlvkonna tuleviku ees, seega on oluline paremini mõista, kuidas haridus on muutunud ja kus on see

täna, miks minnakse/tullakse ülikooli, kas materiaalsed kasud kõrghariduses ületavad vaimsed. Projektilt oodati, et see pakuks uut mõtteainet õppija enda jaoks, andes ülevaate haridustee tähendusest inimeste jaoks üleüldse. Projektiga ühinenud üliõpilased nimetasid haridusteemalise uurimistöoga liitumise põhjustena erinevaid külg, mis iseloomustavad hariduse ja kasvatuse valdkonna keerukat probleemistikku.

Kutsume kõiki hariduse enutsiaste ja kirglikke hariduse huvilisi projekti tulemuste esitlusele 15. detsembril kell 14–16 ruumis M-134.

Meie ELU projekti teekond algas järgmiste teemakohaste mõtisklustega:

- Haridusvaldkond on lai ja ka hariduse eesmärged on väga erinevaid. Mind huvitas, mida teised sellest arvavad, millist väärtust nad sellel näevad? Miks on kõrgharidus vajalik? Mida peetakse enda jaoks tähtsaks kõrghariduse juures? Valisin projekti sellepärast, et enda jaoks paremini hariduse eesmärged mõtestada. (Mariel)
- Liitusin projektiga, sest hariduse teemad on mulle hingelähedased. (Melissa)
- Liitusin sellepärast, et olen igapäevaselt seotud osaliselt haridusvaldkonnaga. Mulle tundus huvitav, et saame läbi viia hariduse eesmärkide teemalise uurimistöo. Ühtlasi paelus mind see, et saan läbi teha uurimistöo protsessi, mis tuletab meelde teadmisi, kuidas ka oma magistritööd hakata läbi viima. (Kadri)
- Minu eesmärk oli saada rohkem teadmisi hariduse teoreetilistest lähtekohtadest ning suundadest tänapäeva maailmas. Mõtiskleda laiemalt hariduse teemade üle ning tutvuda ka teiste üliõpilaste ning õppejõudude nägemusega valdkonnast. Samas teha seda juhendatult ning eesmärgistatult. Samuti huvitas mind arutlemine kõrghariduse eesmärkide üle. (Kerti)
- Haridus ja selle omandamine võib kaasas käia meie minevikuga, see on nagu põlvest põlve edasi antud salajane teade, et kui sa ei õpi, siis sa oledki „orjarahvas”. Haridus on vahend saavutamaks midagi enamat, midagi olulisemat, midagi hoomamatut. (Kaia)

Projekti lõpu eel kõlavad mõtisklused ELU õppimise kohta nii:

- Põnevaks tegi uurimise see, et intervjuerisime nii üliõpilasi kui ka õppejõude. Mõlemad pooled pidasid tähtsamaks üldist enesearengut ja iseenda leidmist läbi õppimise. Samuti oli tähtis tunni teemast arusaamine. Teisejärgulisemad on hinded ja õpitulemus. (Mariel)
- Huvitav oli intervjuerida õppejõudu ja ka üliõpilast, samas mõtlesin intervjuerides missuguse vastuse annaksin mina antud küsimustele. (Kaia)
- Kindlasti oli uus kogemus õppejõu intervjuerimine – kuigi oma eriala raames olen varasemalt mitmeid intervjuusid teinud, ei ole keegi intervjueritavatest

olnud isiklik autoriteet. See muutis intervjuu dünaamikat, kuid hilisemate muljetamiste käigus selgus, et sellised intervjuud inimlikustasid õppejõude. Neid ei nähtud enam kui jumalaid, kes kõnnivad inimeste vahel, vaid kui samasuguseid inimesi, kes teinekord ei oska kohe küsimusele vastata. (Melissa)

- Äärmiselt tore oli läbi viia intervjuud õppejõuga, kuna andis isikliku kogemuse ja võimaluse individuaalselt õppejõuga hariduse teemal vestelda. Algul pelgasin, kuna pidasin õppejõudu kui jumalaks, kes on oma erialal nii kogenud ja suurte teadmistega. Sain aga kogemuse, kus ka õppejõud peab üliõpilasega suhtlust vahetuks ja kogemustandvaks. (Kadri)
- Uurimuse käigus viisime läbi intervjuud tudengite ja õppejõududega, kus esitasime küsimusi hariduse eesmärkide üle, samas arutlesime ka enda eesmärkide üle samas valdkonnas: võrreldes ning kõrvutades neid intervjuueeritavate vastustega. Meeldiv oli tõdeda ka seda, kui oluliseks pidasid nii õppejõud kui tudengid pidevat edasi õppimist ning enesetäiendamist. (Kerti)
- Meie juhendajad olid oma eesmärgi töö kulgemise osas konkreetselt läbi mõelnud. Peamine seisukoht oli: töötame koos ühise eesmärgi nimel. See eeldas, et igaüks panustab ja peab kinni kokkulepetest. Keegi teine ei vastuta, mina ise võtan vastutuse – tean, miks midagi teen. Toimisime läbi lugupidamise ja lahkuse. Pole võimalik teha head ja sisukat asja hirmu ja sundlusega. Võibolla on ka see põhjus, miks kujunes välja selline meeldiv grupidünaamika. Minu jaoks oli soodne õhkkond töö tegemiseks ja teadmiste saamiseks. Kindlasti sain kogemuse uurimuse läbiviimisest koos kõikide etappidega. Aga peamine oli minu enese teadvuse laienemine ja teadlikkuse kasvamine. Samuti tekkis parem ülevaade teaduslikust lähenemisest. Kuigi teema kõnetas, võttis vahepeal kogu usinuse asjaga tegeleda laiskus ja oskamatus aega planeerida. Nii saab võimalusest kohustus. (Lisette)

Koostegemisest ja ELU kogemusest:

- Liikmed olid erinevatelt erialadelt ning grupisisesed laharvamused lahendasime suures osas poolt-ja-vastu häälte arvuga. Erinevad arusaamad nõudsid teatud kompromisse. Üritasin grupisiseselt pakkuda ka kriitikat potentsiaalsete konfliktuste osas, leida erinevaid perspektiive, natuke ka rööbaste peal hoida projekti töömahtu ja jälgida selle sisemist loogikat. (Melissa)
- Minu ootused oli eelkõige hea meeskonnatöö, kus kõik annavad panuse uurimistöö protsessi ja selle valmimisse. Huvitav, mida projektiga seonduvalt sain, oli see, et liikmed olid nii erinevatelt erialadelt. Öeldakse, et erinevus rikastab. Ja see pidas paika. Sest osad meist olid sellised filosoofilise

mõttemaailmaga ja teised kahe jalaga maa peal. Samastuda oli teinekord hästi keeruline, kuna ise pean end pigem raamides olevaks inimeseks. (Kadri)

- Nagu kinnitab minu varasem kogemus, jaotuvad alati grupitöös kindlad stereotüüpsed rollid. Iga liige on omanäoline koos oma tugevuste ja nõrkustega – see annab võimaluse üksteist täiendada. Mulle meeldib mõelda, esitada küsimusi ja seada vastuseid kahtluse alla. Ma arvan, et minu peamine roll oli võibolla ideid genereerida, küsimusi püstitada, teemasid avada. Ma võiks lõputult filosofoerida ja arutleda, kuid kurb tõsiasi on see, et mul on vahel raske oma mõtteid formuleerida konkreetsemaks, objektiivseks. Aga mind täiendasid kaaslased, kellel on võime sõnastada nii, et mõte saaks kõigile üheselt mõistetavaks. Rolle oli erinevaid ja just nii palju, et toimuks edasiliikumine ning igaüks tajuks osa töö valmimises. Minu arvates oli ühtne ja teineteisega arvestav tiim. Samas mõnikord võis märgata, kuidas grupisiselt valitud vastutustundlik koordineerija muutis kaasosalised mugavaks. Ka mina leidsin end vastutust ära andmas. (Lisette)
- Projekti suur pluss on koostöö, arvestamine, kohustused, kokkulepped, lugemine, juhendajate toetav tegevus hoidmaks kõiki tegevuses. Minu eelnevast magistritööst on pea kümme aastat möödas, siis protsessis osalemine toetab minu praeguseid õpinguid. (Kaia)

Tähtsündlikud äratundmised hariduseesmärkide ELUs:

- Väga inspireeriv ning hariv oli õppejõududega vestlemine väljaspool tavaolukorda ehk loengut. Kuulda nende mõtteid oma õppimisest, haridusest ning eesmärkidest elus. Hästi tore oli, kuidas just õppejõud väärtustasid oma tööd, selle eesmarke ning oma ühiskondlikku panust. Tihtipeale oli neil üllam ja laiem eesmärk, kui pelgalt raha teenimine. Mõeldi sellele, mida anda ühiskonnale tagasi, milline on inimese panus ühiskonda ning mida saab üksikisik ära teha ühiskondlike ning laiemate probleemide lahendamiseks. Huvitav oli jälgida, kuidas muutuvad inimeste arvamused ja nägemused ning samuti eesmärgid ajas. Vanusega siis. Järjest enam mõeldakse hariduse ning ka üldisemalt oma elule seatavatele eesmärkidele. Ning kui nendest teemadest juba mõeldakse, siis on tunduvalt suurem tõenäosus, et püstitatud eesmärkideni ka jõutakse. (Kerti)
- Tsiteerides õppejõudu: “Haridus toetab meid, et me oma elust maksimumi saaksime võtta”. Mida rohkem me teame ja mida rohkem leiame erinevaid viise, kuidas näha, mõelda, osata, teada, seda mitmekesisem ja rikkam on meie maailm. Millegi uue teada saamine muudab alati arusaamist millestki eelnevast. Mina tahaksin selle ELU projektiga öelda, et eesmärgistamine ja millegi poole püüdlemine on tegelikult igas valdkonnas vajalik. Kui tekib eesmärk, on kogu tegutsemine selle suunas konkreetsem. Projekt võiks lugejat panna mõtlema oma eesmärkide peale ja võibolla muuta mõnda olemasolevat

konkreetsemaks. Mida selgemini need sõnastatud on, seda parem/lihtsam on ka nende poole püüelda. (Mariel)

- Eesmärgistamine on iga inimese puhul ääretult isiklik tegevus. Ükskõik mida me teeme, sellel on eesmärk. Seda ei pruugita alati sõnastada ja seda ei osata alati sõnastada. Läbi selle projekti kulgemise võiks öelda, et mina ja minu intervjuueeritavad on mõelnud ja sõnastanud enda hariduse eesmärgi. (Kaia)
- Leidsin, et huvi ja haridus käivad käsikäes, aga nende vahele astub raha ja formaalsus. Tunnen, et mida vanemaks saan, seda enam jääb formaalne haridus mulle jalgu. Kuigi mul on huvi antropoloogia vastu, siis isu seda õppida ohustavad formaalsed väljakutsed. Tihti küsin endalt, kui väga ma soovin oma huvi formaliseerida läbi eksamite, esseede ja rühmatööde? Võibolla ma ei oska seda huvi hiljem tööturul kommodifitseerida. Terve 3 aastat olen mõelnud, kuidas oma antropoloogilist huvi raha teenima panna? Kas see on üldse õigesti seatud eesmärk? Võimalik, et minu puhul mitte. Vähemalt mitte veel. See tähendab ühte hariduse eesmärkide fundamentaalset erinevust õppida sisu tundmise eesmärgil, mitte raha teenimise eesmärgil. Kuigi kompensatsioon hariduse eest ei ole iseenesest minu silmis vale, siis ei annaks ma eesmärgi seadmisel kasumlikkusele prioriteeti. Raha võib kergesti haridusteelise viia kursilt või saada hariduse defineerivaks kriteeriumiks. Seetõttu hakkasin kahtlustama raha ja formaalsuse seotust. Väidan, et formaalne haridus toob ülikooli liigset finantsilist tähelepanu. Haridusele antakse hind. Ülikoolis muutub kõik rahas arvestatavaks. 1 EAP maksab 44€. Niisiis minu antropoloogia huvil on formaalses keskkonnas hind. Jääb küsimus: kas ülikool on õige keskkond, kus oma huvist ajendatud teekonda käia? Eks aeg näitab. (Rene)
- Targem mina, õnnelikum mina – siin on seos! (Lisette)

Kokkuvõtteks

Meie ELU projekt hariduse eesmärkidest rõhutab, et tänapäeva hariduse väärtust iseloomustab norm, et õpitakse, samas on see eelnevaga võrreldes absoluutselt teistsugune mõtlemisviis. Samas seostatakse haritust ja haridust jätkuvalt “inimeseks kasvamisega”. Tähtsaimaks peetakse hariduse juures oma teadmiste rakendamist enda kasuks/jaoks, samuti mõjutab eriala valikut finantsiline kindlus.

Õppimisel on oluline oskus süsteemselt tööd teha, eneseregulatsioon ja aja pühendamine õppimisele; ülikooli õppima minnes peab valmis olema isiklikeks muutusteks, mis õppimine kaasa toob.

Projekti tulemuste esitlus

Kutsume kõiki hariduse enutsiaste ja kirglikke hariduse huvilisi projekti tulemuste esitlusele 15. detsembril kell 14–16 ruumis M-134.

Kasutatud kirjandus

*Vadi, M., Reino, A., & Aidla, A. (2014). Õppejõud ja üliõpilane: rollikäsitluse vaade. Uuringu lõpparuanne.

Link:

<https://www.tlu.ee/hti/meediavarav/blogid/haridus-ja-selle-eesmargid-vajadus-voi-voimalus?fbclid=IwAR1msVPEqZ5ViBvJ0BQGQlri46XaCIPfttiZfkbOpaISqNoqQ40mUz9YiXU>

Lisaks eelpool avaldatud meediakajastusele on valmimas grupiliikmete poolt ka Õpetajate Lehes avaldamisele minev artikkel.

GRUPILIIKMETE ÕPIKOGEMUSE REFLEKTSIOON

Kadri

Õppisin tegevuste koordineerimist – kohtumiste memode tegemine, tähtaegade meelde tuletamine, arutelud Facebooki ühises chatis. Võiduks pean kindlasti seda, et sain tegevuste koordineerimisega hästi hakkama ja kõik tähtajalised projektiga seotud tegevused said tehtud. Lisaks arendasin enda koostööoskust meeskonnas. Tunnen, et oleme grupiga saanud koos projekti edukalt lõpetada nii erinevate inimestega, kellega tavapäraselt ei pruugi üldse saada koostööd teha. Erinevus oligi see, et tavapäraselt teen koostööd sama eriala inimestega, kuid see andis võimalusi arendada endas koostööoskust ka täiesti teiste erialadega. Kõik koos saime avaldada mõtteid ja läbi viia intervjuusid ning osaleda tulemuste analüüsi tegemises ja kokku panemises. Meie projekti eesmärk – uurimuse läbi viimine hariduse ja hariduse eesmärkidest – sai täidetud ning kokku pandud ka raportina. Lisaks ka kajastatud meie projekti nii Tallinna Ülikooli kodulehel kui ka valmis tehtud Õpetajate Lehte artikkel, mille avaldamine alles toimub.

Kerti

Hariduse valdkonnas on väga palju erinevaid koolkondi ning üks minu eesmärkidest oligi tutvuda nendega lähemalt ka nendest vaatenurkadest, mis seni minust kaugemale jäänud. Samuti huvitas mind arutlemine kõrghariduse eesmärkide üle. Uurimuse käigus viisime läbi intervjuud tudengite ja õppejõududega, kus esitasime küsimusi nende hariduse eesmärkide üle. Väga inspireeriv ning hariv oli õppejõududega vestlemine väljaspool tavaolukorda ehk loengut. Kuulda nende mõtteid oma õppimisest, haridusteest ning eesmärkidest elus.

Intervjuude transkribeerimist järjest üle lugedes oli väga tore jälgida kokkulangevusi ning kordusi erinevates intervjuudes. Huvitav oli jälgida, kuidas muutuvad inimeste arvamused ja nägemused ning samuti eesmärgid ajas. Vanusega siis. Järjest enam mõeldakse hariduse ning ka üldisemalt oma elule seatavatele eesmärkidele. Ning kui nendest teemadest juba mõeldakse, siis on tunduvalt suurem tõenäosus, et püstitatud eesmärkideni ka jõutakse.

Projekt oli väga töömahukas ja nõudis kõigilt osalejatelt palju aega ja panustamist, kuid usun, et suutsime saavutada seatud eesmärgid, mis omakorda andis meile endale jälle juurde palju uusi teadmisi ning laiema silmaringi.

Lisette

Iga liige on omanäoline koos oma tugevuste ja nõrkustega - see andis võimaluse teineteist täiendada. Ma võiks lõputult filosofoerida ja arutleda, kuid kurb tõsiasi on see, et mul on vahel raske oma mõtteid formuleerida konkreetsemaks, objektiivseks. AGA mind täiendasid kaaslased, kellel on võime sõnastada nii, et mõte saaks kõigile üheselt mõistetavaks. Minu arvates oli ühtne ja teineteisega arvestav tiim, kellega kujunes välja selline meeldiv grupidünaamika. Tänu juhendajatele oli võimalik jõuda ülipõnevate ideedeni. Seda toetasid nende endi lai teadmiste pagas kui ka jagatud lugemismaterjalid. Head kirjatükid olid avardavad ja pakkusid kõneainet, uusi mõtteid läbi selgete ning konkreetsete väidete.

Minu jaoks oli projektis osalemine pidev õppeprotsess. Kindlasti sain kogemuse uurimuse läbiviimisest koos kõikide etappidega. Aga peamine oli minu enese teadvuse laienemine ja teadlikkuse kasvamine. Samuti tekkis parem ülevaade teaduslikust lähenemisest. Julgen väita, et läbi selle konkreetse ELU projekti kogesin just minu jaoks olulisi hariduslikke eesmärke. Ma ei oodanud, et see projekt mulle sellisel kujul midagi pakkuda võiks. Ma võitsin enesekindlust - minu teadmiste pagas on nüüd laiem.

Melissa

Liikmed olid erinevatelt erialadelt ning grupisisesed lahkavõtted lahendasime suure osas poolt-ja-vastu häälte arvuga. Erinevad arusaamad nõudsid teatud kompromisse. Üritasin grupisiseselt pakkuda ka kriitikat potentsiaalsete konfliktide osas, leida erinevaid perspektiive, natuke ka rööbastel peal hoida projekti töömahtu ja jälgida selle sisemist loogikat.

Kindlasti oli uus kogemus õppejõu intervjuerimine - kuigi oma eriala raames olen varasemalt mitmeid intervjuusid teinud, ei ole keegi intervjueritavatest olnud isiklik autoriteet. See muutis intervjuu dünaamikat, kuid hilisemate muljetamiste käigus selgus, et sellised intervjuud inimlikustasid õppejõude. Neid ei nähtud enam kui jumalaid, kes kõnnivad inimeste vahel, vaid kui samasuguseid inimesi, kes teinekord ei oska kohe küsimusele vastata.

Kaia

Projekti sisu teeb eriliseks projektis osalenute erinevused. Me ise olime justkui uuritavad ja uurijad. Minu jaoks oli projekti algus hästi laialivalgus, ma ei leidnud enda jaoks pidepunkti.

Hea, et oli grupiliikmeid, kellel tekkis arusaam uurimusest. Nende inimeste entusiasm oli innustav ja edasiviiv jõud. Aitäh Teile!

Uus kogemus oli intervjuuerida õppejõudu. Olles ise õpetaja, läksin intervjuud õppejõuga tegema teatud kõhklustega. Mulle näis, et õppejõu eesmärgid haridusest ühtivad paljuski minu enda eesmärkidega haridusest. Intervjuu lõppedes oli tunne, et võiks nii hariduse kui elu üle veel arutleda.

Kogemuse võrra sain ka rikkamaks. Eesmärgi seadmine ükskõik mis tegevusele on ülioluline ja et asjad saaks lõpetatud peab see idee, tegevus, arusaam "saama sinu omaks".

Rene

Sain palju uut teadmist haridusest mõtlemiseks. Oskan nüüd hariduse ja sellega seotud eesmärkide kohta küsida täpsemaid küsimusi kui enne. Jõudsin selgusele haridusest mõtlemises nendes kohtades, mis varasemalt olid piiritlemata. Näiteks aitasid mind mõisted nagu formaalne ja informaalne haridus.

Projekt andis mulle vahelduseks positiivse kogemuse grupitööst. Tundsin, et uurime ajatud teemat, millest on võimalik mõelda nii mikro- kui makro tasandil. Leian, et arutelu jaoks olid erinevate (tudengite) vaated huvitavad, aga uurimuse formaliseerimisel võib lai teema muutuda takistuseks. Potentsiaalselt olulisi vaatenurki haridusest selgus niivõrd mitmeid, et raske oli valikut teha, mida projektis kajastada ja mida mitte. Sellest tulenevalt tulin ka teadmisele, et kõik, mida ülikoolis õpin jõua paberile. Ma ei pea kõike õpitud tõestama, vaid võtan need kaasa järgmistesse kogemustesse. Lõpuks õpin ju endale.

Mariel

Projekti käigus mõistsin, kui tähtis on ikkagi oma tegevuste eesmärgistamine. Kui on mille poole püüelda, siis on ka teekond selleni otsem (sirgjoonelisem) ja kiirem (mis ei pruugi alati kasuks tulla). Praktilistest tegevustest sain õppida koostada intervjuud ja neid läbi viia, samuti transkribeerida ja analüüsida, mis tuleb kindlasti kasuks ka edasistes õpingutes. Millegipärast ei olnud arvestanud, et alati ei lähe kõik nii nagu plaanitud ning kohati uurimisel takerdudes ja uue viisi väljamõtlemissel kadus ka motivatsioon. Kuna raskused ja võidud käivad käsikäes siis ongi väga tähtis märgata, kui miski ei toimi ja kohe reageerida. Seda kiiremini saame tagasi ree peale ja see tunne juba iseeneses on võit. Grupitöö sujumise kohapealt ei muudaks

midagi, minu jaoks oli kõik väga hästi. Ei tekkinud tegevuste kuhjumist ja segadust, sest grupiliikmed ja juhendajad olid aktiivsed ning projekt kulges latusalt. Nii palju kui vastuolusid oli, mida oli vähe, lahendasime arutledes ja nõnda leidsime kõigi jaoks sobiva lahenduse. Tulevastes grupitöodes püüaksin olla natuke häälekam ja lisada veel rohkem ka oma arvamust.

VIIDATUD ALLIKAD

- Biesta, G.J.J. (in press/2015). What is education for? On good education, teacher judgement, and educational professionalism. *European Journal of Education*.
<https://doi.org/10.1111/ejed.12109>
- Damon, W. (2009). *The path to purpose: How young people find their calling in life*. Simon and Schuster.
- Ruus, V.-R. (2018). Paradigmavahetuse võimalikkusest kasvatusteadustes. *Akadeemia*, 30(3), 399-430. <https://www.akad.ee/2018/03/01/akadeemia-nr-3-2018/>
- Vadi, M., Reino, A & Aidla, A. (2014). *Õppejõud ja üliõpilane: rollikäsitluse vaade. Uuringu lõpparuanne*. Tartu Ülikool, Tartu.